

**KIRGIZİSTAN-TÜRKiYE MANAS ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJESİ
PROJE KESİN RAPORU**

ORTA ASYA ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

**KIRGIZİSTAN- TÜRKİYE MANAS ÜNİVERSİTESİ'NİN
KIRGIZ BASININDA YANSIMASI**

Proje No
2017.OAAM.01

Proje Yürütücüsü
Yrd. Doç. Dr. Uğur ÜNAL

Proje Ekibi
Prof. Dr. Hamza ÇAKIR (Danışman)
Ayzat TALASBAEVA
Burcu SAY

2017-Aralık
KIRGIZİSTAN/BİŞKEK

**KIRGIZİSTAN-TÜRKİYE MANAS ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJESİ
PROJE KESİN RAPORU**

Proje No
2017.OAAM.01

**KIRGIZİSTAN- TÜRKİYE MANAS ÜNİVERSİTESİ'NİN
KIRGIZ BASININDA YANSIMASI**

Proje Yürütücüsü: Yrd. Doç. Dr. Uğur ÜNAL

Proje Başlama Tarihi :01/04/2017
Proje Bitiş Tarihi :30/09/2017

Raporun onaylandığı tarih: ..... / ..... / 2018

Prof. Dr. Hakan ÇETİNTAŞ
BAP Komisyon Başkanı

KIRGIZİSTAN-TÜRKİYE MANAS ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ KOMİSYONU

KESİN RAPOR ÖZET BİLGİ FORMU

PROJE BİLGİLERİ			
Proje No	KTMÜ-BAP: 2017.OAAM.01		
Projenin Adı	"Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin Kırgızistan Basınında Yansıması"		
Proje Yürütücüsü	Yrd. Doç. Dr. Uğur ÜNAL		
Proje Araştırmacıları	Prof. Dr. Hamza ÇAKIR (Danışman), Ayzat TALASBAEVA, Burcu SAY.		
Proje Başlangıç Tarihi	01/04/2017		
Proje Bitiş Tarihi	30/09/2017		
Ek Süre (Alındı ise)	---		
Raporun Verildiği Tarih	27/12/2017		
PROJE BÜTÇESİ			
	KTMÜ-BAP	DIŞ DESTEK	
Proje Bütçesi	660 USD	yok	
Ek Bütçe (Alındı ise)	---	---	
Toplam Bütçe (Ek bütçe dahil)	660 USD		
Harcanan Tutar	457 USD		
Kalan Bütçe (Ek'te gerekçeli açıklayınız)	203 USD		
YAYIN BİLGİLERİ		YAYIN TÜRÜ	
Proje kapsamında yayın yapıldı mı? (DOI numarası almış olsa da EK'te verilmeli)	☐ Evet	☒ Hayır	
		☐ Makale	
		☐ Bildiri	
		☐ Tez	
		☐ Diğer	
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ BİLGİLERİ			
Unvanı-Adı-Soyadı	Yrd. Doç. Dr. Uğur ÜNAL		
Telefon	+996 552 05 03 18		
E-mail	unalugur09@gmail.com		
Tarih	İmza		
27 /12 /2017			
KOMİSYON ONAYI (boş bırakınız)			
Komisyon Önerisi	☐ Kabul	☐ Ret	☐ Revize
Gerekçesi: (Ret/Revize olması durumunda)			
Komisyon Başkanının Ünvanı, Adı ve Soyadı:	Tarih	İmza	
Prof. Dr. Hakan ÇETİNTAŞ	..... /..... /.....		
* Proje başlangıç ve bitiş tarihlerinde Protokol'de belirlenen tarihler esas alınacaktır. * BAP projelerinde "KTMÜ BAP Kesin Raporu Formatı"na göre hazırlanmış Kesin Rapor çıktısı (Türkçe ve Kırgızca ikişer nüsha) ve Kesin Rapor'un PDF formatında kaydedildiği CD eklenmelidir. * Proje kapsamında yayın yapılmışsa çıkışı eklenmelidir.			

ÖZET

İmaj, günümüz rekabet koşullarında hem kişiler hem de kurumlar açısından çok büyük önem taşımaktadır. Genel olarak herhangi bir kişi ve kurum hakkında zihinlerde bırakılan anlayış ve izlenimlerin toplamı olarak imajı açıklamak mümkündür. Kurum imajı, kurumların dışı yansıyan görüntüsü ve bu yansıma sonucunda kamuoyu tarafından nasıl algılandığı ile ilgilidir.

Bu bağlamda, kurumların kendilerini nasıl gördükleri ve değerlendirdikleri değil, başkaları tarafından nasıl görüldükleri ve değerlendirildikleri kurum imajında belirleyicidir. Halk kurumlar hakkındaki enformasyonu büyük oranda kitle iletişim araçları yoluyla elde etmekte ve oluşturulan algıya koşut değerlendirmektedir. Bu bağlamda kurumsal imajların zihinlerde ve kamuoyunda olumlu ya da olumsuz oluşmasında kitle iletişim araçları önemli bir etken olarak karşımıza çıkmakta ve kurum hakkında medyada çıkan bilgiler kurumsal imaj açısından çok önemli hale gelmektedir. Kurumlar bu gerçeği göz önünde bulundurarak, kitle iletişim araçlarında kendileri hakkında çıkan haberleri günlük olarak takip etmeli ve değerlendirmelidir. Bu yolla kurumlar kitle iletişim araçlarında nasıl temsil edildiklerini ve dolayısıyla toplumsal algıda nasıl bir imaj inşa edildiğini görebilmekte ve kurum dışı iletişim süreçlerini yeniden yönlendirebilme imkanı elde edebilmektedirler.

Bu doğrultuda kuruluşunun ardından 20 yıllık süreçte misyonu ve vizyonu doğrultusunda Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin Kırgızistan'a bilimsel, sosyal, kültürel ve ekonomik faaliyet ve katkılarının Kırgızistan yazılı basınında ve internet gazetelerinde nasıl temsil edildiği tespit edilecektir. Bu tespit Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi'nin Kırgızistan toplumu tarafından nasıl algılandığı konusunda fikir verecektir.

Anahtar Kelimeler:

İmaj, Kurum İmajı, Kitle İletişim Araçları, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi

КЫСКАЧА МАЗМУНУ

Имидж, учурдагы атаандаштык шарттарда кишилер жана мекемелер учун чон мааниге ээ. Жалпылап айтканда, кандайдыр бир ишмер же мекеме жонундо адамдардын ан-сезиминде калыптанган тушунук жана таасирлердин топтомун имидж деп айта алабыз. Уюм имиджи, уюмдун сырткы чойрого болгон таасири.

Буга байланыштуу, мекемелердин озулорунун сырткы корунушун талдоосу жана баалоосуна караганда, коом тарабынан пайда болгон мекеме жонундогу ой-пикирлер жана алардын иш-аракеттерин баалоосу мекеменин имиджин корсотот алат. Калктын басымдуу болугу мекемелер жонундо маалыматтарды Массалык Маалымат Каражаттары аркылуу ала алышат.

Бул жагынан алып караганда мекеме имиджинин адамдардын ан-сезиминде жана коомдук ой-пикирде жагымдуу же жагымсыз болуп сакталуусуна массалык маалымат каражаттары чон таасир этуудо жана мекеме жонундо Медиада орун алуучу маалыматтар Уюмдун имиджинин тузулушуно салым кошууда. Уюмдар бул чындыкты эске алуу менен бирге, массалык маалымат каражаттарында кампания тууралуу чыккан маалыматтарды дайыма изилдеп, жыйынтыктарды баалоосу абзел. Изилдоо аркылуу мекемелер, ММК тарабынан кандай сунулгандыгын жана жалпы коомдун кабыл алуусунда кандай имиджге ээ экендигин коро алат. Муну менен бирге тузулгон коммуникация процессин жаныдан куруу же туура багытка буруу мумкунчулугуно ээ болууда.

Кыргыз-Турк “Манас” университети өзүнүн 20 жылдык мөөнөтүндө миссия жана максаттарына ылайык Кыргызстандын атына жасаган илимий, коомдук-маданий жана экономикалык иш-аракеттери, ошондой эле кошкон салымы Кыргызстандын басмасында жана интернет гезиттеринде жарыяланган маалыматтары менен далилденет. Аталган маалыматтар Кыргыз-Турк “Манас” университетинин коомчулук тарабынан кандай кабыл алынгандыгы тууралуу пикир жаратат.

Ачкыч сөздөр: имидж, уюм имиджи, массалык маалымат каражаттары, Кыргыз-Турк “Манас” университети

İÇİNDEKİLER

Özet.....	i
Кыскача Мазмуну.....	ii
İçindekiler.....	iii
Kısaltmalar Listesi.....	iv
Tablolar Listesi.....	v
Grafik Listesi.....	vi

BÖLÜM I

1. Projenin Amacı ve Hedefi.....	1
2. Konu, Kapsam ve Literatür Özeti.....	2

BÖLÜM II

1. Yöntem.....	3
1.1. Araştırmanın Yöntemi.....	3
2. Araştırmanın Bulguları	5
2.1. Kırgızistan Medyasında KTMÜ Haberlerine Yönelik Basın Analizi.....	5
2.2. Kırgızistan Medyasında KTMÜ'ye İlişkin Haber Başlıkları.....	7
2.3. Kırgızistan Medyasında KTMÜ'ye İlişkin Haberlerin Kaynakları.....	17
2.4. Kırgızistan Medyasında KTMÜ'ye İlişkin Haberlerde Ele Alınan Konular.....	20
2.5. Kırgızistan Medyasında KTMÜ'ye İlişkin Haberlerde Detay Veriler.....	24
2.6. Kırgızistan Medyasında KTMÜ'ye İlişkin Haberleri İşleme/Tanımlama İlkeleri.....	30

Sonuç ve Öneriler.....	31
------------------------	----

Kaynaklar.....	38
----------------	----

Ekler.....	39
------------	----

KISALTMALAR

<u>Sembol</u>	<u>Açık Anlamı</u>
KC	Kırgızistan Cumhuriyeti
KTMÜ	Kırgızistan - Türkiye Manas Üniversitesi
TC	Türkiye Cumhuriyeti
TİKA	Türk İşbirliği Kalkınma Ajansı
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. KTMÜ'ye İlişkin Kırgız Basımında Çıkan Haberlerin Başlıkları	7
Tablo 2. KTMÜ'ye İlişkin Çıkan Haberlerin Kırgız Basın Organlarındaki Dağılımı.....	16
Tablo 3: Kırgızistan Medyasında KTMÜ'ye İlişkin Haber Kaynaklarının Sayısal Dağılımı.....	18
Tablo 4. Kırgızistan Medyasında KTMÜ'nün Birimlerine İlişkin Haber Sayılarının Dağılımı	19
Tablo 5. KTMÜ'ye İlişkin Haberlerde Ele Alınan Konuların Dağılımı	20
Tablo 6. KTMÜ'nün Kırgızistan Medyasında Tanımlanması	30

GARAFİK LİSTESİ

Grafik 1: KTMÜ'ye İlişkin Çıkan Haberlerin Kırgız Basın Organlarındaki Dağılımı 17

BÖLÜM I

1. Projenin Amacı ve Hedefi

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin Kırgız yazılı basınında ve internet gazetelerinde nasıl temsil edildiğini ve bu bağlamda nasıl bir imaj yaratıldığını saptamak amaçlanmaktadır. Ayrıca ortaya konan somut verilerle Manas Üniversitesi'nin hafıza merkezine veri sağlamak, temsil noktasında başarılı olduğumuz/olamadığımız alanları ortaya koyarak medyayla olan ilişkileri gözden geçirmek ve olumlu toplumsal algı inşasına yönelik katkı sunmak da amaçlar arasında yer almaktadır.

2. Konu, Kapsam ve Literatür Özeti

Konu ile ilgili literatür bilgisi, konunun güncel durumu ve bulunduğu aşama üzerine;

İmaj, insanların gördüğü ve algıladığı bir insan, kurum veya bir organizasyon hakkında oluşturdukları izlenimleridir (Linkemer,1997:6). İnsanların doğrudan tecrübe kaynaklarına dayalı olarak gördükleri ve algıladıklarının yanı sıra kitle iletişim araçlarından elde ettikleri enformasyon da imajı etkilemektedir. Başka bir ifadeyle, günümüzde imajın oluşturulması ve geliştirilmesinde kitle iletişim araçları önemli bir rol oynamaktadır.

Kurum imajı ise, kurumun ilişkide bulunduğu grupların (hedef kitlenin) algılamaları sonucunda ortaya çıkan olumlu ya da olumsuz düşünceler bütünüdür (Ayhan ve Karatepe,1999:113). Kurum imajı, kurumun dışa yansıyan görüntüsüdür (Petekoğlu,1998:281). Aynı zamanda kurumsal imaj, bir kurumun kamuoyu tarafından nasıl algılandığı ile ilgilidir. Bu bağlamda, kurumların kendilerini nasıl gördükleri ve değerlendirdikleri değil, başkaları tarafından nasıl görüldükleri ve değerlendirildikleri kurum imajında belirleyicidir. Halk kurumlar hakkındaki enformasyonu büyük oranda kitle iletişim araçları yoluyla elde etmekte ve oluşturulan algıya koşut değerlendirmektedir. Bu bağlamda kurumsal imajların zihinlerde ve kamuoyunda olumlu ya da olumsuz oluşmasında kitle iletişim araçları önemli bir etken olarak karşımıza çıkmakta ve kurum hakkında medyada çıkan bilgiler kurumsal imaj açısından çok önemli hale gelmektedir.

Kurumlar bu gerçeği göz önünde bulundurarak, kitle iletişim araçlarında kendileri hakkında çıkan haberleri günlük olarak takip etmeli ve değerlendirmelidir. Bu yolla kurumlar kitle

iletişim araçlarında nasıl temsil edildiklerini ve dolayısıyla toplumsal algıda nasıl bir imaj inşa edildiğini görebilmekte ve kurum dışı iletişim süreçlerini yeniden yönlendirebilme imkanı elde edebilmektedirler.

Araştırmanın kapsamı,

Proje, Kırgızistan'ın yazılı basını ve internet gazetelerinde üniversite hakkında çıkan haberler üzerinden incelemeye dayanmaktadır. Söz konusu haberlere ilişkin veriler Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin Basın ve Halkla İlişkiler Biriminden temin edilecektir. Yapılan ön bir araştırmaya göre ilgili birimde haberler 2012 yılı itibari ile düzenli olarak arşivlenmektedir. Dolayısıyla çalışmanın kapsamını son altı (6) yılda arşivlenen haberleri kapsamaktadır. Basın ve Halkla İlişkiler Biriminde arşivlenen haberlerin toplam sayısı yaklaşık olarak üç yüz (300)'dür. Her bir yılda ortalama elli (50) haber yer almaktadır. Projede son 4 yılda; 2013, 2014, 2015 ve 2016 yıllarında Kırgızistan medyasında yer alan haberler incelemeye alınacaktır.

Yapılacak olan araştırmanın bilim ve teknolojiye katkısı ve ulusal faydası;

Bilindiği üzere geniş kitlelere ulaşmanın yolu kitle iletişim araçlarından geçmektedir. Aynı zamanda kitle iletişim araçları, inşa ettiği haber içeriği ile kamuoyunu bilgilendirme ve etkileme gücüne sahiptir. Medyanın bu gücü kurumların kamuoyu nezdindeki imajlarını da doğrudan etkilemektedir. Kurumlar da bu bilinçten hareketle kitle iletişim araçlarında nasıl temsil edildiklerini ve kamuoyunda nasıl algılandıklarını belirli dönemler halinde takip edip analiz etmek durumundadırlar. Bu doğrultuda kuruluşundan itibaren 20 yıllık süreçte misyonu ve vizyonu doğrultusunda Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin Kırgızistan'a bilimsel, sosyal, kültürel ve ekonomik faaliyet ve katkılarının Kırgızistan yazılı basınında ve internet gazetelerinde nasıl temsil edildiği tespit edilecektir. Bu tespit Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi'nin Kırgızistan toplumu tarafından nasıl algılandığı konusunda fikir verecektir.

BÖLÜM II

1. Yöntem

1.1. Araştırmanın Yöntemi

Üniversitesinin Kırgızistan yazılı basında ve internet gazetelerinde nasıl temsil edildiğini tespit etmek üzere öncelikle medya taraması yapılacak ve haberlerin okunmasında içerik analizi yöntemi uygulanacaktır. İçerik analizi, bir metindeki değişkenleri ölçmek amacıyla, sistematik, tarafsız ve sayısal olarak yapılan analiz olarak tanımlanmaktadır (Wimmer ve Dominick, 2000: 135-136). Bu analizler nesnellik, yansızlık, sistematiklik, tekrar uygulanabilirlik ve somut işlevsel çıkarımlar elde etme gibi özellikler sunmaktadır (Krippendorff, 1984:55).

Bu araştırmada, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin son yıllarda dikkat çeken faaliyetlerinden ötürü ve ayrıca da ön araştırma sonrasında KTMÜ'nün Basın ve Halkla İlişkiler Biriminde Üniversite ile ilgili basın haberlerinin son yıllarda düzenli bir şekilde arşivleniyor olmasından dolayı, öncelikle son dört (4) yıla ilişkin haberler üzerinden hareket edilmiştir. Dolayısıyla KTMÜ'ne ilişkin 2013, 2014, 2015 ve 2016 yıllarında Kırgız basınında yer alan toplam 197 haber analize tabi tutulmuştur.

Haberler incelendikten sonra çözümleme birimleri seçilecek, bu birimler tanımlanacak ve çözümlenecek içeriğin kategorileri oluşturulacaktır. Belirlenen tanımlara göre kodlanan içerikten hareketle sayısallaştırma sistemi oluşturulacak ve veriler analiz edilerek sonuçlar ortaya konacaktır (Atabek, 2007:19-45):

- Araştırma sorularının belirlenmesi,
- Evrenin tanımlanması ve örneklemin seçilmesi,
- Çözüm biriminin seçilmesi ve çözümleme kategorilerinin oluşturulması,
- Nicelikselleştirme sisteminin oluşturulması ve içeriğin kodlanması,
- Verilerin çözümlenmesi ve sonuçların yorumlanması.

İçerik analizinde örnekleme giren yazılar parçalara ayrılabilir bir bütün olarak ele alınacaktır. Buradan hareketle analiz mantıksal dizgede yapılacaktır: (Bilgin, 2014:119-132; 156-157):

- *Haberin Başlığı*

Haberin başlığının içeriğini, haber kanalları, haberlerin tarihi, haber içeriğini kapsama niteliği ve haberde yer alan metinlerin bağlam ilişkisi üzerinden olumlu/olumsuz olması gibi durumlar ele alınmaktadır.

- *Haberde Ele Alınan Konular*

Konu sayıları, konulara verilen dengeli dağılım, önem ve tutarlılık dikkate alınır.

- *Haber Kaynakları*

Atıfta bulunulan, referans gösterilen kaynaklar ve aktörler belirlenir. (Habere esas teşkil eden bilgilerin kimden, nerelerden ve neye dayandırılarak elde edildiği tespit edilir.)

- *Haberdeki Detay Veriler*

Haberler ile ilgili yer, tarih, zaman, fotoğraf gibi bilgiler yer almaktadır.

- *Haber İşleme İlkeleri*

Haberlerde ele alınan konunun ne şekilde işlendiği, söz konusu kurumun medyada hangi kavram veya tümceler ile tanımlandığı ortaya konulacaktır.

2. Araştırmanın Bulguları

2.1. Kırgızistan Medyasında KTMÜ Haberlerine Yönelik Basın Analizi

Üniversitesi'nin Kırgızistan yazılı basınında ve internet gazetelerinde nasıl temsil edildiğini ve bu bağlamda nasıl bir imaj yaratıldığını saptamak ve aynı zamanda ortaya konan somut verilerle Manas Üniversitesi'nin hafıza merkezine katkı sunmak, temsil noktasında başarılı olduğumuz/olamadığımız alanları ortaya koyarak medyayla olan ilişkileri gözden geçirmek ve olumlu toplumsal algı inşasına yönelik katkı sunmak amacıyla Kırgızistan'ın kitle iletişim araçlarında; yazılı basınında ve internet gazetelerinde Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin nasıl haberleştirildiğini saptamaya yönelik veriler içerik/basın analiziyle elde edilmiştir.

Kitle iletişim araçlarının kamuoyu oluşturmada ve kamuoyu üzerinde etkileri ilgili literatüre de bakıldığında açık bir şekilde görülmektedir. Kitle iletişim araçlarının izleyici, dinleyici, okuyucu üzerindeki etkileri üzerine alanda birçok çalışma söz konusudur. Bu durum kitle iletişim araçlarının kişilerin tutum, davranış ve düşünceleri üzerinde ne kadar etkili olduğunu göstermektedir. Kitle iletişim araçları toplumsal söylemi ve iletişim süreçlerini üst-belirler. Medya söylemi toplumun bilgisinin, tutumlarının, ideolojilerinin ana kaynağıdır.(van Dijk, 2000)

Hiç şüphesiz, kitle iletişim araçları bireylerin bilgi, kanaat, tutum, duygu ve davranışları üzerinde büyük oranda bir etkileme gücüne sahiptir. Yalnızca bireyler değil, onların yanı sıra toplumsal gruplar, organizasyonlar, toplumsal kurumlar, kısacası bütün toplum ve kültür medyanın gücünün etkileme alanının sınırları içindedir. Klapper, medyanın toplumu değiştirme doğrultusundaki etkilerini 3 ana kategori içinde toplamaktadır: (Barrett & Braham, 1995: 84)

1. *Değiştirip dönüştürme,*
2. *Önemsiz değişiklikler yapma,*
3. *Kuvvetlendirme.*

McQuail'in de belirttiği gibi, bazı düşünürlere göre genelde kitle iletişim araçları (medya) ve özelde de televizyon, kurulu endüstriyel düzenin kültürel kolları gibidir.(Barrett & Braham, 1995: 100) Dolayısıyla kamu diplomasisine yönelik stratejik iletişim yönetiminde de ülkelerin ulusal kitle iletişim mecralarının işlevleri oldukça büyük önem taşımaktadır.

Bu perspektiften hareket edilerek, Kırgızistan medyasında yer alan KTMÜ ile ilgili haberlerin içeriklerine bakılarak, Kırgızistan medyasının KTMÜ'ye karşı yaklaşımını ortaya koymak hedeflenmektedir. Dolayısıyla, söz konusu yaklaşımı belirlemek ve KTMÜ'nün Kırgızistan'daki etkinliklerinin de ne derece kitle iletişim araçlarında yansıdığını göstermek amacıyla Kırgızistan'ın haber ajanslarında¹, gazetelerinde² ve haber sitelerinde, KTMÜ'ye ilişkin haberlerin nasıl yansıtıldığını saptamak üzere - araştırmanın da amacına yönelik olarak KTMÜ'nün Basın ve Halkla İlişkiler Biriminde haberlerin düzenli bir şekilde 2011 yılından sonra arşivlenmesinden dolayı - öncelikle son dört (4) yıla ilişkin toplam 197 haber üzerinden hareket edilmiştir.

KTMÜ'ye ilişkin çıkan toplam 197 haberin, değerlendirmeleri yapılırken özellikle içerik analizinin olumluluk (lehte) / olumsuzluk (alehte) tekniğinden yararlanılmış bulunmaktadır. Bir başka deyişle Üniversitenin medyada gündeme gelme nedenlerine ve bu bağlamdaki haber içeriklerine göre olumlu/olumsuz ayırımına gidilmiştir.

---

¹ Kırgızistan'da faaliyet gösteren haber ajansları;

Kabar.kg; 1937 yılında "Kırgız Telgraf Ajansı (КирТАГ)" olarak faaliyete başlamıştır. Daha sonra adım "Ulusal Veri Ajansı", "Kırgız Milli Veri Ajansı" olarak değiştirmiştir. Kırgızistan'ın bağımsızlığı sonrası 1992 yılında "Kırgız Haber", 1995 yılında "Kırgız Ulusal Telekomünikasyon ve Veri Ajansı" olarak ve şimdi ise "Haber" olarak faaliyette bulunmaktadır. Kabarajans (Haber) devlete ait bir kurum olarak faaliyetine devam etmektedir.

Knews.kg; 2011 yılında faaliyete başlamıştır. Özel mülkiyet olarak faaliyet gösteren haber ajansı Rus Dilinde faaliyetine devam etmektedir.

Kyrtag.kg; Kırgız Telgraf Ajansı adında özel mülkiyetle Rus Dilinde faaliyet göstermektedir.

24.kg; 2006 yılında faaliyete başlayan ajans özel mülkiyete bağlı Kırgız Dilinde ve Rus Dilinde faaliyetine devam etmektedir.

Akipress.org; Söz konusu haber ajansı özel mülkiyet olarak faaliyet gösteren haber ajansı Rus Dilinde faaliyetine devam etmektedir.

² Kırgız Tuusu: Kırgız Cumhuriyeti'nin ilk resmi gazetesidir. 1924 yılında faaliyete başlamıştır. Gazete haftada iki sayı çıkmaktadır ve yayım dili Kırgızca'dır.

Erkin Too: Kırgız Cumhuriyeti'nin resmi gazetesidir. Gazete 1991 yılında meclis gazetesi olarak faaliyete başlamıştır. Haftada Salı ve Cuma günleri olmak üzere 2 defa yayım yapmaktadır. Yayım dili Kırgızca'dır.

Slova Kırgızistana: Gazete 1925'ten beri faaliyet göstermektedir. Slova Kırgızistana Rus dilinde yayım yapan resmi gazetedir.

Kut Bilim: 1953 yılında faaliyete başlamıştır. Bilimsel yayımlar yapmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Kırgız dilinde çıkartılmaktadır.

Vecerniy Bishkek: 1974 yılında Kırgızistan Komünizm Partisi tarafından Rusça olarak kurulmuştur. Haftada üç sayı çıkmaktadır. Şimdi gazete özel mülkiyet ile faaliyetine devam etmektedir. Aynı zamanda gazete vb.kg adında haber sitesi olarak ta faaliyet göstermektedir.

Azattik.kg: Haber sitesidir. Aynı zamanda Azattık Radyosu olarak da yayım yapmaktadır.

Komsomolskaya Pravda: 1925 yılından beri faaliyet göstermektedir. Gazete günümüzde haftada iki defa yayım yapmaktadır. Özel mülkiyete sahip olan gazete Rus dilinde yayımlanmaktadır.

Alibi: Haftada bir sayı ile çıkan gazete özel mülkiyete bağlı ve Kırgız dilinde yayımlanmaktadır.

Argumenti ve Faktı: Söz konusu gazete aynı zamanda dünyanın 60 ülkesinde faaliyet göstermektedir. 1978 yılından beri faaliyet göstermektedir.

Özel mülkiyete bağlı olan gazete Rus dilinde yayımlanmaktadır.

M.S.N: Haftalık olarak yayım yapan gazete özel mülkiyete bağlı Rus dilinde faaliyet göstermektedir.

Ve aynı zamanda Ayat, Kerben, Fabula, De Faktı, Taza Col, Megapolis, Camı Agım, Camı Ordo Haftalık olarak yayım yapan gazeteler de özel mülkiyete bağlı Kırgız dilinde faaliyet göstermektedir.

Zaman Kırgızistan: Haftalık olarak Kırgızca yayımlanan gazetedir. Merkezi Türkiye'dedir.

2.2. Kırgızistan Medyasında KTMÜ'ye İlişkin Haber Başlıkları

Bu kategoride, haberin başlığının içeriği, haber kanalları, haberlerin tarihi, haber içeriğini kapsama niteliği ve Üniversitenin medyada gündeme gelme nedenlerine ve bu bağlamdaki haber içeriklerine göre olumlu/olumsuz ayırımına gidilmesi gibi durumlar ele alınmaktadır.

Tablo 1

KTMÜ'ye İlişkin Kırgız Basınında Çıkan Haberlerin Başlıkları

No	Haber Tarihi	Haber Kanalı	Haber Başlığı	Olumlu Nötr Olumsuz
1	1 Şubat 2013	Canı Ağmı	Tarım Bakan Yardımcısı Akılbek Cumaliyev: "Her Bir Veterinerin Bilgisayarı Olacaktır"	Olumlu
2	1 Şubat 2013	Canı Ağmı	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Hüseyin Karadağ: "Hayvanların Kayıt Altına Alınması İhracatın Gelişmesine Yol Açar"	Olumlu
3	1 Şubat 2013	Canı Ağmı	Hayvan Kayıt Sistemi Kanunu'nun Yürürlüğe Gireceğine İnanıyor Musunuz? Söz Konusu Kanuna İhtiyaç Var mıdır?	Olumlu
4	1 Şubat 2013	De Fakto	Ak Terek - Kök Terek	Olumsuz
5	1 Şubat 2013	De Fakto	Bişkek'te Güvenlik Görevlisini Döven Türk Vatandaşları Tutuklandı	Olumsuz
6	1 Şubat 2013	De Fakto	Bişkek'te Kasıtlı Yaralama Suçlarından Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Öğrencileri Tutuklandı	Olumsuz
7	1 Şubat 2013	De Fakto	Kırgızistan'da Türk OHAL'i	Olumsuz
8	15 Şubat 2013	Kut Bilim	Bilgi Teknolojilerini Yayımda Yerel Kurumlar Yardım Edecektir.	Olumlu
9	15 Şubat 2013	Kut Bilim	"Manas'ın" Öğrencileri Türkiye'ye Geldi	Olumlu
10	15 Şubat 2013	Kut Bilim	Mezunlar Hayat Yolunda	Olumlu
11	15 Şubat 2013	Kut Bilim	Gelecek Elimizde. Bilimin Büyüklüğü Onun Temizliğinde.	Olumlu
12	15 Şubat 2013	Kut Bilim	Öğrenci Seçimleri - 2013. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi	Olumlu
13	20 Mart 2013	Veçerniy Bişkek	Türkiye Kırgızistan İle Tecrübe Paylaşmak İstiyor.	Olumlu
14	1 Nisan 2013	Aki Press	Cogorku Keneş Komitesi Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rektörünün Türk Tarafında n Atanmasına Dair Anlaşmanın Uzatılmasını Kabul Etti.	Olumlu
15	8 Nisan 2013	Aki Press	Başbakan Yardımcısı K.Taliyeva Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin Öğrenciler İçin Kırgızca Kitaplarını Çıkarması Gerektiğini Söyledi.	Olumlu
16	9 Nisan 2013	Aki Press	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinde Kırgız Film Yönetmeni T.Okeev Onuruna Sergi Düzenlendi.	Olumlu
17	10 Nisan 2013	Aki Press	Kırgız Cumhuriyeti Kırgızistan-Türkiye	Olumlu

			Manas Üniversitesine 28,8 Milyon Som Bütçe Ayırmaktadır, Bu Genel Bütçenin %5'ini Oluşturmakta. Türkiye İse %95'ini Karşulamakta- Bakan K.Sadikov	
18	10 Nisan 2013	Kut Bilim	Kırgızistan'da Dünya Uzmanları Bir Araya Geldiler	Olumlu
19	18 Nisan 2013	Aki Press	Cokorku Keneş Milletvekilleri Birinci Oturumda Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Faaliyetinin Devam Etmesine Dair Anlaşmayı Kabul Etiler.	Olumlu
20	26 Nisan 2013	Cam Ordo	Milletvekilleri "Manas" Üniversitesi'ni Türk Anklavına Dönüştürecekler Mi?	Olumsuz
21	26 Nisan 2013	Cam Ordo	"Manas" Üniversitesi İki Halkın Arabulucusudur.	Olumlu
22	26 Nisan 2013	Kut Bilim	Kırgızistan'da İlk Kez Öğrenci Turizm Kongresi Düzenlendi	Olumlu
23	26 Nisan 2013	Kut Bilim	Önder olmak - kaderdir.....	Olumlu
24	31 Mayıs 2013	Kut Bilim	Kırgızistan- Türkiye İşbirliğine 20 Yıl	Olumlu
25	14 Haziran 2013	Kut Bilim	Manas Üniversitesi Başarılarını Destekliyor	Olumlu
26	22 Haziran 2013	Barometr	Dilimizin Geleceğine Umut Edebiliriz	Olumlu
27	5 Temmuz 2013	Kut Bilim	"Manasın" Öğrencileri Türkiye'ye Gittiler	Olumlu
28	6 Temmuz 2013	Kut Bilim	Öğrenci Seçimleri - 2013. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi	Olumlu
29	12 Temmuz 2013	Vatan Eğitimi	Öğrenci Harcı Alınmayan ve Tamamen Ücretsiz Bir Üniversite	Olumlu
30	15 Temmuz 2013	Türkel	Mezuniyet Töreni Coşkuyla Kutlandı	Olumlu
31	19 Eylül 2013	Meken İno	Ülkeyi Eğitilmiş Gençler İleri Sürdürür	Olumlu
32	13 Kasım 2013	Svodka	Bişkek'te Türkiye'den gelen Öğrenci İntihar Etti.	Olumlu
33	6 Aralık 2013	Erkin-Too	Aytmatov Evreni	Olumlu
34	6 Aralık 2013	Aki Press	Turdakun Usubaliyev'e Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Onurlu Doktoru ödülü verildi.	Olumlu
35	6 Aralık 2013	Aki Press	KTMÜ'de "Deha'ya Saygı" adlı Aytmatov Haftası gerçekleşecektir.	Olumlu
36	13 Aralık 2013	Erkin-Too	Mustafa Rifat Hisarcıkhoğlu: 'Amaç Emeksiz Gerçekleşmez'	Olumlu
37	20 Aralık 2013	Kut-Bilim	"Manas" Destanının Üç Bölümü Unesco Kültürel Miraslar Listesine Kayıt Oldu	Olumlu
38	20 Aralık 2013	Kut-Bilim	Yılım En İyi Gazeteci - Öğrencisi Ayperi Seyitbekova	Olumlu
39	26 Aralık 2013	Azattyk	Turdakun Usubaliyev Manas Üniversitesi Onurlu Doktoru Oldu	Olumlu
40	27 Aralık 2013	Kut-Bilim	Turdakun Usubaliyev "Manasın" Onurlu Doktoru	Olumlu
41	10 Ocak 2014	24.Kg	Manas Üniversitesi Kampusunda Yer Alan Caminin Kuruluşuna Devletin Parası Sarf Edilmemektedir.	
42	23 Ocak 2014	Kırgız Tuusu	Önde Gelen Üniversitelerin Arasında Bizim Rektörler Avrupa Kulübü Üyesidir	Olumlu
43	7 Şubat 2014	Kut-Bilim	İslam Dinine İthafen Ders Verildi	Olumlu
44	5 Mart 2014	Birinci Radyo	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rüşvetsiz Çalışan Üniversitedir.	Olumlu

45	5 Mart 2014	Cogorku Keneş	Sektörel Komitede Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin Faaliyetinin Devam Etmesi Anlaşması Gündeme Geldi.	Olumsuz
46	5 Mart 2014	Kabar	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi ile İlgili Anlaşmayı Yenileme Sunuşu Yapıldı.	Olumsuz
47	5 Mart 2014	Kyrgyz Today	Anlaşma Eskidi. Anlaşma Yenilenecek Mi?	Olumsuz
48	20 Mart 2014	Asaba	Sebahattin Balcı Kanunsuz Rektör Olarak Oturuyor	Olumsuz
49	21 Mart 2014	Kırgız Tuusu	Öğrencilere Olan Yardım Ve Destek	Olumlu
50	21 Mart 2014	Kırgız Tuusu	Kırgız Neden Fakir Yaşıyor?	Olumlu
51	21 Mart 2014	Kut-Bilim	Devletliği Pekiştirme Kongresi Düzenlenecektir	Olumlu
52	24 Mart 2014	Akipress	Milletvekilli C. Coldoşeva "Manas" Üniversitesi Rektörünün Yabancı Olmamasını Talep Etmektedir.	Olumsuz
53	24 Mart 2014	K-News	Bugün "Manas" Üniversitesi'ni, Yarın "Manas" Havalimanını, Sonra Da "Manas" İsmi Taşıyan Başka Bir Şeyi Vereceğiz - Djoldoşeva.	Olumsuz
54	25 Mart 2014	24.Kg	Parlamento Milletvekilli Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Alanının Kısaltılmasını Talep Etmektedir.	Olumsuz
55	25 Mart 2014	24.Kg	Parlamento Komitesi Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin Faaliyetinin Devam Etmesine Dair Anlaşmayı Kabul Etti.	Olumsuz
56	25 Mart 2014	24.Kg	Bahadır Suleymanov: Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nde Yerel Öğretim Elemanlarının Haklarını Korumak Gerekir.	Olumsuz
57	4 Nisan 2014	Açık Sayasat	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'ne Verilen Yer Fazla, Rektörü De Kırgız Değildir...	Olumsuz
58	9 Nisan 2014	KNEWS	Manas Üniversitesinin Kuruluşundan Beri Türkiye 363 Milyon Dolar, Kırgızistan İse 1.8 Milyon Dolar Yatırım Yapmıştır.	Olumsuz
59	9 Nisan 2014	Aki Press	"Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Yıllık Bütçesi 51 Milyon Dolardır"- K.Sadıkov.	Olumlu
60	11 Nisan 2014	Kut Bilim	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi ile İlgili Anlaşma Oylamaya Gönderildi.	Olumsuz
61	11 Nisan 2014	Kırgız Tuusu	Türk Devlet Yönetimi Geleneği	Olumlu
62	11 Nisan 2014	Erkin Too	Türk Halklarında Devlet Yönetimi Tarihi Zengindir.	Olumlu
63	16 Nisan 2014	Veçerniy Bişkek	Otuz İki Diş	Olumlu
64	18 Nisan 2014	Kut Bilim	Manas "Kara Corgo" Dansına Şöhret Kazandırdı	Olumlu
65	25 Nisan 2014	Kut Bilim	VI. Uluslararası Genç Türkologlar Sempozyumu	Olumlu
66	25 Nisan 2014	Kut Bilim	Eğitim Ve Bilim Gençlerin Geleceği	Olumlu
67	25 Nisan 2014	Erkin Too	Türkolog Alimler Bir Araya Geldiler	Olumlu
68	20 Mayıs 2014	Aki Press	E.Sariyeva KTMÜ Mütevelli Heyeti'nden Yakın Zamanda Tıp Fakültesinin Ve	Olumlu

			Kliniğin Açılmasını İstedi.	
69	21 Mayıs 2014	Aki Press	Bişkek'te O. Sıdkov'un "Muhtasar Tarih-İ Kırgızıya" Ve "Tarih-I Kırgız Şadmaniya" Adlı Kitabının Açılış Töreni Ve Konferans Düzenlenecektir.	Olumlu
70	21 Mayıs 2014	Aki Press	Manas Üniversitesinde Üniversite Bütçesine Polis Merkezi Açıldı.	Olumlu
71	21 Mayıs 2014	Veçerniy Bişkek	Eğitim Bakanlığı Manas Üniversitesi 240 Öğrencisinin Eğitim Ücretini Ödemektedir.	Olumlu
72	27 Mayıs 2014	KNEWS	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Faaliyetinin Devam Etmesine Dair Anlaşma Uzatıldı.	Olumlu
73	29 Mayıs 2014	Aki Press	Başkan Atambayev KTMÜ Faaliyeti ile İlgili Kırgızistan ile Türkiye Arasındaki Anlaşmanın Uzatılmasına Dair Yasayı İmzaladı.	Olumlu
74	1 Haziran 2014	Kut Bilim	"Manaslılar" Atatürk'ü andılar.	Olumlu
75	5 Haziran 2014	Kabar	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nde III. Uluslararası İletişim Sempozyumu Düzenlenecektir.	Olumlu
76	5 Haziran 2014	Kabar	Bişkek'te Uluslararası İletişim Sempozyumu Düzenlenecektir.	Olumlu
77	5 Haziran 2014	Kabar	G.Stanalıyeva: "Kırgızistan'da Medya Alanı Bugüne Kadar Bilimsel Açıdan Yapılandırılmamıştır.	Olumlu
78	5 Haziran 2014	Kabar	Rektör Sebhattin Balcı: "İşte de Fikirde de Bütünlük Lazımdır".	Olumlu
79	5 Haziran 2014	Kabar	Bişkek'te Stratejik İletişim Yönetimi III. Uluslararası İletişim Sempozyumu düzenlenmektedir.	Olumlu
80	13 Haziran 2014	Erkin Too	Babasının İzinden Gitmeyen, Babasına Evlat Olamaz	Olumlu
81	24 Haziran 2013	Gezitter.org	Bişkek'te Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nde "Orta Asya'da İslam Kültürü" adlı sempozyum düzenlenmektedir.	Olumlu
82	27 Mayıs 2014	Gezitter.org(Kırgız Tuusu)	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin faaliyetinin devam etmesiyle ilgili anlaşma uzatıldı.	Olumlu
83	02/05/2014	Gezitter.org (Uçur)	Türkler İyi, Biz Kötüyüz...	Olumsuz
84	22 Mayıs 2014	Gezitter.org-(Barometr)	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nde "Toplumda Kırgız Dilinin Gelişmesi" adında forum gerçekleşti.	Olumlu
85	24 Mayıs 2013	Gezitter.org (Asman)	Manas'ı da kaçırdık.	Olumsuz
86	11 Temmuz 2013	Gezitter.org (Fabula)	Manas Üniversitesi'nde yeni rektör sayesinde 20 Kırgız öğretim elemanı işten atıldı.	Olumsuz
87	10 Temmuz 2014	Gezitter.org (Alibi)	Atambayev iktidardayken Türklerde Her Şey Yolundadır.	Olumsuz
88	30 Nisan 2013	Gezitter.org (Camı ordo)	K. Sadıkov Eğitim ve Bilim Bakanı: "Belki Eski Rektör Kışkıyordu".	Olumsuz
89	23 Nisan 2014	Gezitter.org (Camı	"Rüşvetsiz Manas Üniversitesi, ya da	Olumsuz

		ordo)	Üniversitenin Kırgız-Türk "kadrosu".	
90	10 Nisan 2013	Gezitter.org (Kırgız tuusu)	7 Nisan Kahramanları anısına..	Olumlu
91	23 Nisan 2013	Gezitter.org (Erkin too)	Orta Asya'nın En Büyük Üniversitesine Dönüşmek	Olumlu
92	05 Eylül 2013	Gezitter.org (maydan kg)	Manas'ın İsmi Kirletiyor	Olumsuz
93	08 Kasım 2013	Gezitter.org (maydan.kg)	Manas Üniversitesi'nin merkezdeki bir binasını bir Kırgız vatandaşı yargı yardımıyla almış.	Olumsuz
94	20/05/2014	Gezitter.org (vb.kg)	Manas Üniversitesi'nden Tıp Fakültesinin açılışını hızlandırmasını istediler.	Olumlu
95	21 Mayıs 2014	Gezitter.org (vb.kg)	Eğitim Bakanlığı Manas Üniversitesi'nde eğitim alan 240 öğrenciye burs vermektedir.	Olumlu
96	13 Haziran 2014	Gezitter.org (vb.kg)	Cogorku Keneş Başkanı Asılbek Ceenbekov Türkiye Büyük Meclisi başkanı ile buluştu.	Olumlu
97	30 Nisan 2014	Gezitter.org (vb.kg)	Milletvekilleri Manas Üniversitesi anlaşmasının uzatılmasını kabul ettiler.	Olumlu
98	09 Nisan 2014	Gezitter.org (vb.kg)	Eğitim ve Bilim Bakanlığı: Manas Üniversitesi 3 Yıl İçerisinde 52 Milyon Dolardan Fazla Yatırım Yaptı.	Olumlu
99	14 Nisan 2014	Gezitter.org (vb.kg)	Milletvekilli Bodoş Mamirova Manas Üniversitesi Anlaşmasını Eleştirdi.	Olumsuz
100	16 Nisan 2014	Gezitter.org (vb.kg)	Türkçe Konuşan Ülkelerin Parlamento Birliği ile Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi arasında işbirliğine dair anlaşma imzalandı.	Olumlu
101	31 Mart 2014	Gezitter.org (vb.kg)	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nde Aşçıların Yarışması Gerçekleşti	Olumlu
102	04 Mart 2014	Gezitter.org (vb.kg)	Manas Üniversitesi rektörü Kırgız olmalıdır.	Olumsuz
103	27 Mayıs 2014	Gezitter.org (vb.kg)	Başkan A. Atambayev Kırgızistan ve Türkiye hükümetleri tarafından imzalanan Manas Üniversitesi'nin faaliyetinin devam etmesi ile ilgili anlaşmanın uzatılmasına dair yasa projesini imzaladı.	Olumlu
104	17 Şubat 2014	Gezitter.org (vb.kg)	Kırgızistan ve Türkiye hükümetleri tarafından imzalanan Manas Üniversitesi'nin faaliyetinin devam etmesi ile ilgili anlaşmanın uzatılmasına dair yasa projesinde Türkiye tarafı lehine değişiklikler yapılacaktır.	Olumsuz
105	23 Kasım 2013	Gezitter.org (vb.kg)	Manas Üniversitesi arkeologları nadir eski eserleri buldular	Olumlu
106	13 Kasım 2013	Gezitter.org (vb.kg)	Manas Üniversitesi öğrenci yurdunda Türkiye'li öğrenci intihar etti.	Olumsuz
107	30 Nisan 2014	Gezitter.org (vb.kg)	Milletvekilli: Biz Manas Üniversitesi'nin bütçesinin yarısını karşılamayız.	Olumsuz
108	09 Mart 2013	Gezitter.org (Rus.kg)	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nde Skandal.	Olumsuz
109	01 Mart 2013	Gezitter.org (vb.kg)	"Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Yasalara Uymuyor".	Olumsuz
110	2 Temmuz 2014	Veçerniy Bişkek	Bizim Üniversiteler ilk 10'a Girdi	Olumlu

111	8 Eylül 2014	Kırgız Tuusu	Nüzüp Binbaşı ve Kokon Hanlığı	Olumlu
112	8 Eylül 2014	Kırgız Tuusu	Ulu Kırgız Gücü ve Devleti	Olumlu
113	14 Kasım 2014	Kut Bilim	“Manaslılar” Önde	Olumlu
114	18 Kasım 2014	Kırgız Tuusu	Kırgız Bütünlüğü İçin Hizmet Etti...	Olumlu
115	21 Kasım 2014	Kut Bilim	Sosyologlar Günü Kutlandı	Olumlu
116	24 Kasım 2014	Aki Press	Osman İmparatorluğu Zamanında İnsanlar Ne yiyordu?	Olumlu
117	3 Aralık 2014	KTRK Zamana	Türkiye’li Aşçı Şefika Günyel “Tattuu Maanay” (Lezetli Keyf) programında misafirde.	Olumlu
118	5 Aralık 2014	Erkin Too	Sadaka İnsan Borcudur	Olumlu
119	5 Aralık 2014	Kut Bilim	“Manas” Üniversitesi’nde ihtiyarlar evine hediye	Olumlu
120	23 Aralık 2014	Veçerniy Bişkek	Kendisi ve Zaman hakkında anlatmaya yetiştii	Olumlu
121	2014	Kırgız Kıyır	KTMÜ rektörü Sebahattin Balcı İle Görüşme	Olumlu
122	22 Ocak 2015	Erkin Too	Acayip Bir Kitap Yayımlandı Haberiniz Var Mı?	Olumlu
123	23 Ocak 2015	Kut Bilim	“Acayip İlerleme” Kitabı Öğrencilere Yardım Olacak	Olumlu
124	23 Ocak 2015	Kut Bilim	Manas Üniversitesi “Avrupa Rektörler Klübü”ne Üye Oldu	Olumlu
125	30 Ocak 2015	Erkin Too	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi’nin Bazında Konfüçyüs Multimedya Dersliği Açıldı.	Olumlu
126	3 Şubat 2015	Kırgız Tuusu	Makale Kültür Ve Sanat Üniversitesi Bazında Çekilen “İşi Gücün Yoksa Zardalı’da Ne Var?” Kısa Metrajlı Film Hakında Bilgileri İçermekte.	Olumlu
127	6 Şubat 2015	Kut Bilim	Manas Üniversitesi “Turizm Alanında Eğitim Veren En İyi Üniversite” Olarak Nitelendirildi.	Olumlu
128	13 Şubat 2015	Kırgız Tuusu	“Gençlerin Gözü İle Gelecekteki Kırgızistan”	Olumlu
129	13 Şubat 2015	Kut Bilim	Manas Üniversitesi’nin Öğrencileri Yine İleride	Olumlu
130	19 Şubat 2015	Polit Klinika	“Bizim Sosyal Partilerimiz Liberal Partilere Doğru Yönlenecek” adlı makale..	Olumlu
131	25 Şubat 2015	Veçerniy Bişkek	“Gelin” İzleyicileri Güldürdü.	Olumlu
132	27 Şubat 2015	Kut Bilim	Ödül Sahibini Buldu	Olumlu
133	28 Şubat 2015	KNEWS	“Bugün Kırgızistan’da Devlet Dilini Bilmek Prestijli”	Olumlu
134	12 Mart 2015	Erkin Too	Kırgız dilini yabancı dil olarak öğretmek.	Olumlu
135	12 Mart 2015	Kırgız Tuusu	KTMÜ rektörü Sebahattin Balcı: “Bizim gücümüz, başarımız - birlik ve beraberliğimizdedir”	Olumlu
136	13 Mart 2015	Erkin Too	Bişkek’te TÜRKPA desteği ile “Çevirmenin anlamı ve amacı” konulu seminer düzenlendi.	Olumlu
137	3 Mart 2015	Erkin Too	Sosyoloji Bölümünün başkanı Prof. Dr. Hüseyin İsaev ile Kırgız toplumunda son zamanları yaygınlaşan çocuklara karşı işlenen şiddet hakkındaki mülakatı.	Olumlu
138	31 Mart 2015	Veçerniy Bişkek	Bişkek’te üniversiteler arasında spor yarışmaları başladı.	Olumlu

139	8 Nisan 2015	Erkin Too	Tacik Kültür Günü Manas Üniversitesi'nde Kutlandı.	Olumlu
140	17 Nisan 2015	Kut Bilim	Turizmde yeni fikirler	Olumlu
141	20 Nisan 2015	Cumgal.kg	Cumgal'da lise öğrencileri KTMÜ'de okumak istiyorlar.	Olumlu
142	21 Nisan 2015	Erkin Too	Kırgız öğrencileri Şekspir'i Türkçe konuşturdular.	Olumlu
143	8 Mayıs 2015	Kırgız Tuusu	Türk Dili kursları	Olumlu
144	15 Mayıs 2015	Kut Bilim	Prof. Dr. Leyla Ükübaeva'nın "Amerika'dan öğrenilecek pek çok şeyler" konulu makalesi	Olumlu
145	Mayıs 2015	Türkel	Jandarma Genel Komutanlığı Kurmay Başkanı KTMÜ'yü Ziyaret Etti	Olumlu
146	Mayıs 2015	Türkel	Kültür, Eğitim - ülkede gelişme	Olumlu
147	Mayıs 2015	Türkel	Baharın ışıkları	Olumlu
148	4 Haziran 2015	Patriotizm	Kurmancan Datka Filmi	Olumlu
149	5 Haziran 2015	De Fakto	Yaratıcılık konusunda ilk adımlar sağlam olursa devamı da gelir.	Olumlu
150	10 Temmuz 2015	De Fakto	KTMÜ'nin ,öğretim görevlisi Altınbek İsmailov'un "Siyasi Burunlar" adlı şiiri yayınlanmış.	Olumlu
151	23 Ekim 2015	Erkin Too	"Kırgız dili farklı ulusları birleştirici etmen olabilir"	Olumlu
152	13 Kasım 2015	Aki Press	Bişkek'te devlet adamı, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin kurucu rektörü Prof. Karıbek Moldobaev'in şerefine yapılan anıt plakasının açılışı düzenlendi.	Olumlu
153	13 Kasım 2015	CA-NEWS	Bişkek'te devlet adamı, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin kurucu rektörü Prof. Karıbek Moldobaev'in şerefine yapılan anıt plakasının açılışı düzenlendi.	Olumlu
154	13 Kasım 2015	Slovo Kırgızstana	Bişkek şehrinde bulunan Mustafa Kemal Atatürk parkında Türk liderinin heykelinin açılış töreni düzenlendi.	Olumlu
155	13 Kasım 2015	Kırgız Tuusu	Kırgızistan-Türkiye "Manas" Üniversitesi'nin Temelini Atan İnsan.	Olumlu
156	13 Kasım 2015	KTRK.kg	Profesör Karıbek Moldobaev'i Anma Gecesi	Olumlu
157	20 Kasım 2015	Kut Bilim	Halka Emeginden Dolayı Anıldı	Olumlu
158	20 Kasım 2015	Kut Bilim	Prof. Dr. İlhan Şahin: "Karıbek Moldobaev'in Manas Üniversitesi'nin kuruluşunda ve gelişmesinde büyük emeği geçti"	Olumlu
159	27 Kasım 2015	Kut Bilim	"Sosyoloji dünyada sosyal bilimlerin içinde birinciliğe sahip"	Olumlu
160	27 Kasım 2015	Kut Bilim	"Karıbek Moldobaev Manas Üniversitesi'nin Lokomotif"	Olumlu
161	27 Kasım 2015	Kut Bilim	"Moldobaev'in Mirası"	Olumlu
162	18 Aralık 2015	Kut Bilim	Rüşvet Mekanizması Olmayan Üniversite.	Olumlu
163	2015	Altın Köprü	Türk Dünyasının Aydınlik Geleceğine Hizmette Büyük İddia: KTMÜ	Olumlu
164	2015	Türkel	Türkiye Gecesi. Türkiye Tanıtım Günü	Olumlu

165	2015	Türkel	Ukrayna Büyükelçisi Manas Üniversitesini Ziyaret Etti	Olumlu
166	2015	Türkel	Tebrik Ediyoruz	Olumlu
167	19 Ocak 2016	Veçerniy Bişkek	Cumhuriyet Giriş Sınavı sonucu ile üniversitelere kabul etme faaliyetini Eğitim ve Öğretim Yöntemlerini Değerlendirme Merkezi inceledi.	Olumlu
168	26 Ocak 2016	Kırgız Tuusu	Türk Yazılı Eserlerin Atlası Çıkarıldı.	Olumlu
169	29 Ocak 2016	Kut Bilim	Altay Cumhuriyeti'ndeki Eski Türk Yazılı Eserlerin Atlası Çıkarıldı.	Olumlu
170	12 Şubat 2016	Erkin Too	Gençler Yarınki Başarımın Yaratıcılarıdır.	Olumlu
171	12 Şubat 2016	Kut Bilim	Hayatım Pedagoji ile Bağlayan Bilim Adamı	Olumlu
172	4 Mart 2016	Kabarlar	Sadece iki üniversitede rüşvet yoktur.	Olumlu
173	11 Mart 2016	Kut Bilim	Eğitimde Çağdaş Bilgisayar ve Web Araçlarının Kullanımı	Olumlu
174	18 Mart 2016	Kut Bilim	Çok Aşamalı Eğitimin Durumu Konuşuldu	Olumlu
175	5 Nisan 2016	Kabar Ordo	Bişkek'te Milli Kurut Festivali Düzenlenecektir.	Olumlu
176	5 Nisan 2016	Kabar Ordo	Bişkek'te bugün 17 Nisan'da Milli Kurut Festivali gerçekleştirilmektedir.	Olumlu
177	5 Nisan 2016	Kabar Ordo	Bişkek'te İlk Kurut Festivali Düzenlendi. Festival Tarih ve Kültür yılı münasebetiyle yapıldı.	Olumlu
178	8 Nisan 2016	24.kg	Her Türü Kurut Hatta Fazlası	Olumlu
179	17 Nisan 2016	Azattyk	Bişkek'te Kurut Festivali Düzenlenmektedir.	Olumlu
180	17 Nisan 2016	Sputnik.kg	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinin kampusunda Müllü Kurut Festivali Düzenlendi.	Olumlu
181	19 Nisan 2016	Kırgız Tuusu	Kırgız Tadı - Kurut Tanıtıldı	Olumlu
182	22 Nisan 2016	Erkin Too	Genç Türkologların VII. Uluslararası Sempozyumu Düzenlenmektedir.	Olumlu
183	29 Nisan 2016	Fabula	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesine 20 Yıl	Olumlu
184	29 Nisan 2016	Kırgız Tuusu	Balasağın'ın 1000. doğum yılı şerefine sempozyum	Olumlu
185	20 Mayıs 2016	Kırgız Tuusu	"Manas" 20 Yaşta	Olumlu
186	31 Mayıs 2016	Erkin Too	Eski Türk Yazılı Eserlerin İncelenmesi Devam Etmektedir.	Olumlu
187	31 Mayıs 2016	Kırgız Tuusu	Tarihimiz kapsamlı araştırmayı talep etmektedir	Olumlu
188	5 Haziran 2016	Fabula	Binlerce lise mezunu Manas üniversitesini kazanmak için yarışa girdi	Olumlu
189	24 Haziran 2016	Kut Bilim	KTMÜ profesörünün üniversiteye öğrenci seçimi hakkında sunuşları	Olumlu
190	24 Haziran 2016	Kut Bilim	Eğitim Bakanlığı üniversitelere öğrenci seçiminde değişikliklerin gereksiz olduğunu belirtti.	Olumlu
191	5 Temmuz 2016	Kırgız Tuusu	KTMÜ'de Eğitim Almak İsteyenlerin Sayısı Öncekinden Daha Fazladır	Olumlu
192	27 Aralık 2016	Erkin Too	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi bu yıl Tarih ve Kültür yılında Isık-Köl bölgesinde arkeolojik araştırmalarına devam etti	Olumlu
193	30 Aralık 2016	Kırgız Tuusu	Üniversitede sizi sevindiren haberler?	Olumlu
194	30 Aralık 2016	Kırgız Tuusu	"Benim sözüm - benim ruhum" adlı	Olumlu

			filminin ve sinemacı Ekaterina Luzakeva'nın "Kırgız Film Sanatı" adlı kitabının açılış töreni oldu.	
195	30 Aralık 2016	Kırgız Tuusu	Beksultan Cakiyev'in kitabı Türkçe yayınlandı.	Olumlu
196	30 Aralık 2016	Kut Bilim	"Manas'ta" yenilikler	Olumlu
197	30 Aralık 2016	Kut Bilim	KTMÜ profesörü Layli Ükübayeva'nın C. Aytmatov ile buluştuğu ile ilgili makalesi yer almaktadır.	Olumlu

Tablo 1'de KTMÜ Basın ve Halkla İlişkiler Birimi arşivinden temin edilen, Kırgızistan'ın toplam 31 farklı yayım organında yer alan 2013-2016 yılları arası KTMÜ'ye ilişkin haberler yer almaktadır. Bu yıllar arasında üniversiteye yönelik toplam 197 haber bulunmuştur. Söz konusu 197 haberin yıllara göre dağılımına bakıldığında ise;

- 2013 yılında 52 haber,
- 2014 yılında 69 haber,
- 2015 yılında 45 haber ve
- 2016 yılında da 31 haber saptanmıştır.

Yıllara göre haber dağılımı incelendiğinde en çok haberin 2014 ve 2013 yıllarında olduğu görülmektedir. Bu durumu Kırgızistan - Türkiye Manas Üniversitesi'nin tüzüğüne değişimi ile ilgili olduğu şeklinde okumak mümkündür. Bir başka ifade ile 2013 ve 2014 yıllarında diğer yıllara göre daha fazla haber yapıldığı görülmüştür. Bunu da 1995 yılında iki ülke arasında yapılan anlaşma ile açılan Kırgızistan - Türkiye Manas Üniversitesi tüzüğüne 2011 yılında Ankara'da değişimi, daha sonra 2013 yılında kabulü için Kırgızistan'da parlamentoya taşınması gibi durumlara bağlamak olasıdır. Dolayısıyla, 2013 ve 2014 yıllarında KTMÜ'nün daha yoğun haberleştirildiği görülmektedir.

Kırgızistan medyasının haber ajanslarında, haber sitelerinde ve gazetelerinde KTMÜ'ye ilişkin yer alan toplam 197 haberin içeriklerine bakıldığında da 165 haberin olumlu, 32 haberin ise olumsuz olarak inşa edildiği farkedilmektedir. Haberlerin genel toplamına göre az da olsa söz konusu olan olumsuz haberlerin genel olarak içeriklerine bakıldığında ise Üniversitenin tüzük değişikliğine yönelik yapılan eleştirileri kapsadıkları anlaşılmaktadır.

Kırgızistan medyasının haber ajanslarında, haber sitelerinde ve gazetelerinde KTMÜ'ye ilişkin yer alan toplam 197 haberden 165'inin, bir başka ifadeyle % 85'inin olumlu olması, Kırgızistan medya organlarında Kırgızistan - Türkiye Manas Üniversitesi adına genel olarak olumlu izlenimler aktarıldığı şeklinde bir değerlendirmeye götürmektedir. Dolayısıyla incelemeye alınan haber başlıkları üzerinden Kırgızistan - Türkiye Manas Üniversitesi'nin Kırgızistan basınındaki imajının olumlu olduğunu söylemek mümkündür.

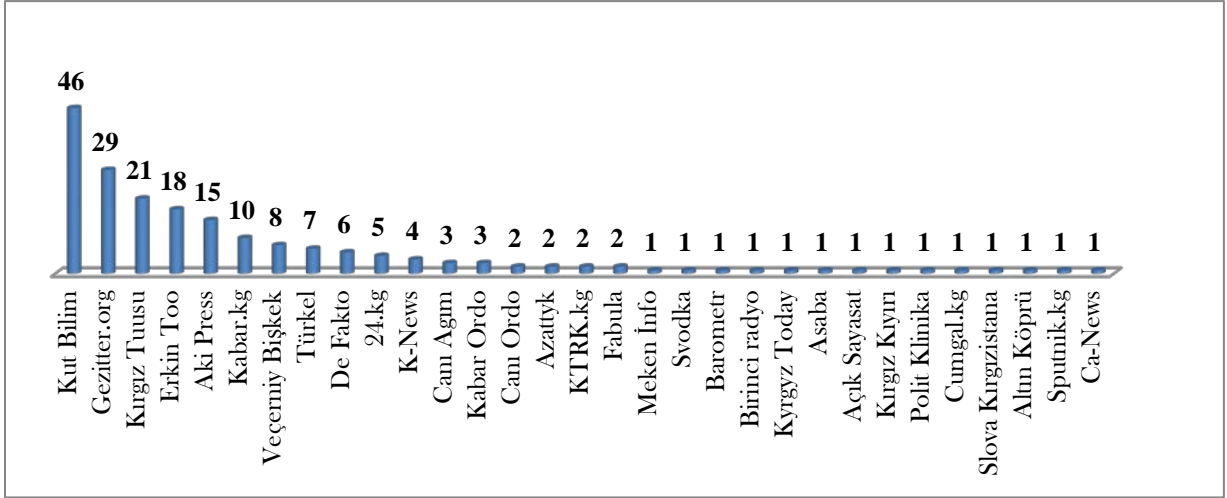
Tablo 2

KTMÜ'ye İlişkin Çıkan Haberlerin Kırgız Basın Organlarındaki Dağılımı

No	Yayın Organı	Sayı
1	Kut Bilim	46
2	Gezitter.org	29
3	Kırgız Tuusu	21
4	Erkin Too	18
5	Aki Press	15
6	Kabar.kg	10
7	Veçerniy Bişkek	8
8	Türkel	7
9	De Fakto	6
10	24.kg	5
11	K-News	4
12	Cam Agım	3
13	Kabar Ordo	3
14	Cam Ordo	2
15	Azattyk	2
16	KTRK.kg	2
17	Fabula	2
18	Meken İnfı	1
19	Svodka	1
20	Barometr	1
21	Birinci radyo	1
22	Kyrgyz Today	1
23	Asaba	1
24	Açık Sayasat	1
25	Kırgız Kıyırı	1
26	Polit Klinika	1
27	Cumgal.kg	1
28	Slova Kırgızistana	1
29	Altın Köprü	1
30	Sputnik.kg	1
31	Ca-News	1
Toplam		197

Grafik 1

KTMÜ'ye İlişkin Çıkan Haberlerin Kırgız Basın Organlarındaki Dağılımı

Tablo 2’de ve Grafik 1’de tarih olarak 2013-2016 yıllarını kapsayan, dört (4) yıllık sürede Kırgızistan - Türkiye Manas Üniversitesi’ne ilişkin, Kırgızistan’ın haber ajanslarında, haber sitelerinde ve gazetelerinde toplam 197 haber sayısının yayın organlarına göre dağılımı yer almaktadır.

KTMÜ’ye ilişkin çıkan söz konusu 197 haberin dağılımında, KTMÜ’ye ilişkin en çok yayın yapan yayın organı “*Kut Bilim*” gazetesi, ikinci olarak “gezitter.org” haber sitesi, üçüncü olarak “*Kırgız Tuusu*” gazetesi, dördüncü olarak “*Erkin Too*” gazetesi, beşinci olarak “*Aki Press*” haber ajansı ve altıncı olarak ise “*Kabar*” haber ajansı görülmektedir. Tablo 2 ve Grafik 1’de görüldüğü üzere KTMÜ’ye ilişkin haberlerin yüzde 85’e yakınının ilk on (10) medya organı tarafından yapıldığı anlaşılmaktadır.

2.3. Kırgızistan Medyasında KTMÜ’ye İlişkin Haberlerin Kaynakları

Kırgızistan mediasında ‘*KTMÜ’ye İlişkin Haberlerin Kaynakları*’ başlığı kategorisinde, söz konusu medya organlarında KTMÜ’ye atıfta bulunulan, referans gösterilen kaynaklar ve aktörlere - Habere esas teşkil eden bilgilerin kimden, nerelerden ve neye dayandırılarak elde edildiği - ilişkin bilgiler ve bunların sayısal durumları yer almaktadır.

Tablo 3

Kırgızistan Medyasında KTMÜ'ye İlişkin Haber Kaynaklarının Sayısal Dağılımı

No	Aktör (kişi)	Sayı	Kamu Kurumu	Sayı	Uluslararası Örgütler	Sayı
1	Prof. Dr. Sebahattin BALCI	53	KTMÜ	390	UNESCO	9
2	Cengiz AYTMATOV	40	KC Cogorku Keneşi (Parlamento)	43	TİKA	5
3	Prof. Dr. Karıbek MOLDOBAEV	38	KC Eğitim ve Bilim Bakanlığı	25		
4	Prof. Dr. Asılbek KULMIRZAYEV	20	KC'nin Cumhurbaşkanlığı	16		
5	M.E Bakanı Kanat SADIKOV	19	KC Başbakanlık	11		
6	Almazbek ATAMBAYEV	19	KC Parlamento Komisyonu	6		
7	Mustafa Kemal ATATÜRK	17	TC Parlamentosu	6		
8	Milletvekili Cıldızkan COLDOŞEVAYA	15	Bişkek GUVB Basın Hizmeti	5		
9	Milletvekili K.SAMAKOV	8				
10	Milletvekili Bahadır SULEYMANOV	7				
11	Milletvekili Karıbek İMANALİYEV	6				
12	Milletvekili Roza AKNAZAROVA	6				
13	Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN	5				
14	Milletvekili Bodoş MAMIROVA	5				
15	Başbakan Yardımcısı Elvira SARIYEVA	5				
16	Başbakan Yardımcısı Kamila TALİYEV	5				
17	Sektörel Komitenin Başkanı Karıbek Osmonaliyev	5				

Tablo 3'de Kırgızistan mediasında KTMÜ'ye ilişkin haber kaynaklarının sayısal dağılımı yer almaktadır. Tabloya göre aktör (kişi) konumunda Prof. Dr. Sebahattin BALCI'nın haber kaynağı olarak en fazla (53 haber) yoğunluğa sahip olduğu görülmektedir. Yine aynı şekilde Tablo 3'e göre Cengiz AYTMATOV (40 haber), Karıbek MOLDAYEV (38 haber), Prof. Dr. Asılbek KULMIRZAYEV (20 haber), KC Milli Eğitim Bakanı Kanat SADIKOV (19 haber), Almazbek ATAMBAYEV (19 haber), Mustafa Kemal ATATÜRK (17 haber) ile de yoğun bir haber kaynağı oluşturulduğu görülmektedir.

Söz konusu bu analizde toplam 17 farklı aktör kişi³ haber kaynağı olarak saptanmış durumdadır. Aynı zamanda Tablo 3'te kamu kurumlarının da haber kaynağı oluşturduğu görülmektedir. Çalışmada doğal olarak en çok haber kaynağını oluşturan kurum 390 haber ile KTMÜ'dür. Yine Tablo 3'e göre kamu kurumu olarak; KC Cogorgu Keneş (43 haber), K.C. Eğitim ve Bilim Bakanlığı (25), K.C. Cumhurbaşkanlığı (16 haber), K.C. Başbakanlığı (11 haber), K.C. Parlamento Komisyonu (6 haber), T.C. Parlamentosu (6 haber) ve Bişkek GUVD Basın Hizmeti(5 haber)'nin yoğun olarak haber kaynağı oluşturduğu anlaşılmaktadır.

Çalışmada uluslararası kurum olarak UNESCO (9 haber) ve TİKA (5 haber)'nin da haber kaynağı oluşturduğu görülmektedir.

Tablo 4

Kırgızistan Medyasında KTMÜ'nün Birimlerine İlişkin Haber Sayılarının Dağılımı

KTMÜ Birimleri	Haber Sayısı
İletişim Fakültesi	20
Mütevelli Heyeti	12
Mühendislik Fakültesi	9
Turizm ve Otelcilik Yüksek Okulu	8
İktisat ve İdari Bilimler Fakültesi	7
KTMÜ Senato Kurulu	7
Edebiyat Fakültesi	6
Ziraat Fakültesi	6
İlahiyat Fakültesi	5
Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu	5

Kırgızistan Medyasında *'KTMÜ'ye İlişkin Haberlerin Kaynakları'* başlığı kategorisinde, söz konusu medya organlarında KTMÜ'nün birimlerinin⁴ de haberlerin kaynağını oluşturduğu görülmektedir. Söz konusu bu birimler Tablo 4'te yer almaktadır. Tablo 4'e bakıldığında İletişim Fakültesi ve Mütevelli Heyeti'nin en yoğun haber kaynağı oldukları görülmektedir.

³ KTMÜ'ye ilişkin toplam 197 haberde aktör kişiler incelenmiştir. Haberlerde kaynak olarak beş (5) ve üzeri yoğunluk gösteren aktör kişiler değerlendirmeye alınmıştır.

⁴ KTMÜ'nün birimlerinin kaynak oluşumu dikkate alınırken beş (5) ve üzeri kaynak oluşturan birimler değerlendirmeye alınmıştır.

2.4. Kırgızistan Medyasında KTMÜ'ye İlişkin Haberlerde Ele Alınan Konular

Kırgızistan Medyasında KTMÜ'ye İlişkin Haberlerde ele alınan konu sayıları, konulara verilen dengeli dağılım, önem ve tutarlılık gibi durumlar bu kategoride incelenmiştir.

Tablo 5

KTMÜ'ye İlişkin Haberlerde Ele Alınan Konuların Dağılımı

Konu No	Ele Alınan Konular	Haber Sayısı	Yüzde (%)
1	Bilimsel Faaliyetlere İlişkin	47	24,35
2	Mevzuat ve Yönetime İlişkin	45	23,32
3	Üniversitenin Tanıtımına İlişkin	21	10,88
4	Sosyal, Sanatsal, Kültürel ve Sportif Faaliyetlere İlişkin	15	7,77
5	Festival-Sergi ve Açılışlara İlişkin	12	6,22
6	Prof. Dr. Karıbek Moldabaev'e İlişkin	10	5,18
7	Yarışmalar ve ödüllere İlişkin	9	4,66
8	Üniversite Mensuplarına İlişkin	9	4,66
9	Kırgız diline Yönelik Haberler	8	4,15
10	Cengiz Aytmatov'a İlişkin	6	3,11
11	Uluslararası İşbirliklere İlişkin	3	1,55
12	Topluma Hizmete İlişkin	3	1,55
13	Fiziki ve Teknolojik Altyapıya İlişkin	2	1,04
14	Diğer	3	1,55
Toplam		198	100

Kırgızistan medyasının Manas Üniversitesi ile ilgili haberlerinde ele alınan konuların dağılımını içeren tablo 5'te ilk sırayı 47 haber ile üniversitenin bilimsel faaliyetlerine ilişkin haberler aldığı görülmektedir. Daha sonra ise, ikinci sırayı 45 haber ile üniversitenin mevzuat ve yönetimine ilişkin haberler, üçüncü olarak 21 haber ile üniversitenin tanıtımına yönelik haberlerin, 15 haber ile üniversitenin yapmış olduğu sosyal, sanatsal, kültürel ve sportif faaliyetlere ilişkin haberlerin, 10 haber ile üniversitenin festival-sergi ve yapmış olduğu açılışlara ilişkin haberlerin, 10 haber ile Prof. Dr. Karıbek Moldabaev'e ilişkin haberlerin, Üniversitenin katılmış olduğu yarışma ve alınan ödüllere ilişkin ise 9'ar haberin yapıldığı saptanmıştır.

Aynı zamanda Üniversitenin Kırgızcaya yönelik politikalarına ilişkin 8 haber, Cengiz Aytmatov'a ilişkin 6 haber, Üniversitenin uluslararası işbirlikleri ve topluma hizmete ilişkin 3'er haber, Üniversitenin fiziki ve teknolojik alt yapısına ilişkin 2 haber ve diğer kategorisinde ise 3 haber yer almaktadır. Diğer kategorisinde yer alan haberlerin içeriğini ise, Üniversite tarafından

yapılması ön görülen Tıp Fakültesi talebi ile Üniversitenin kampüs alanında polis merkezinin açılmasına ilişkin konular oluşturmaktadır.⁵

Tablo 5'te görüldüğü üzere Kırgızistan medyasında Manas Üniversitesi hakkında en çok işlenen iki konu göze çarpmaktadır. Birincisi Üniversitenin yapmış olduğu bilimsel faaliyetler, ikincisi ise Üniversitenin tüzük ve yönetimine ilişkin durumlardır.

Kırgızistan medyasında Üniversitenin yapmış olduğu bilimsel faaliyetlere yönelik haberler genel olarak, ulusal ve uluslararası sempozyum, konferans, forum, panel, master-class, seminer ve Üniversite mensuplarının yapmış oldukları bilimsel yayınları kapsamaktadır.

Kırgızistan medyasında araştırmaya dahil olan zaman aralığında en çok işlenen ikinci konunun Üniversitenin tüzük ve yönetmeliğine ilişkin olması oldukça dikkat çekicidir. Söz konusu bu kategorideki haberler genel olarak, gerek Kırgızistan Parlamentosundaki gündem konusuna gerek ise bazı Kırgızistan Parlamentosu milletvekillerinin Kırgızistan yayın organlarına vermiş oldukları röportajlara dayanmaktadır. İçerik olarak da;

- Üniversiteye ilişkin 1995 yılında imzalanan anlaşmanın 2011 yılında değiştirilmesi,
- Bu değişiklik ile Rektörün hangi ülke tarafından atanmasına ilişkin değişim ve buna karşı çıkışlar,
- Üniversitenin iki ülke tarafından yapılan anlaşmasının yenilenmesi,
- Üniversitenin bulunduğu alanın büyüklüğü,
- Üniversitenin bütçesi ve
- İki ülke arasında Üniversitenin devam etmesine yönelik anlaşmanın uzatılması gibi konulardan oluşmaktadır.

Kırgızistan medyasında Manas Üniversitesine ilişkin ele alınan bir diğer konu ise Üniversitenin sosyal, sanatsal, kültürel ve sportif faaliyetleridir. Bu kategoride Üniversitenin yapmış olduğu

---

⁵ Kırgızistan – Türkiye Manas Üniversitesi Basın ve Halkla İlişkiler Biriminin 2013-2016 yılları arasında Kırgızistan medyasında taramaları sonucu Manas Üniversitesi'ne ilişkin haberlerin toplamı 197'dir. Söz konusu bu birimin arşivinden alınan 197 haberin analizleri yapılmış ve bu haberlerin konuları 15 başlıkta kategorize edilmiştir. Bu 14 başlıkta ele alınan konulara ilişkin haberlerin detaylı içerikleri Ek'1 de yer almaktadır.

bayram kutlamaları (Bahar Şenliği, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı vb.), Türki Cumhuriyetleri'nin tanıtım günleri ve ünlü kişilere ait özel günler gibi etkinlikler yer almaktadır.

Ele alınan konulardan bir başkası da Üniversitenin tanıtımına ilişkindir. Söz konusu bu kategoride ele alınan konuların içeriklerini, Üniversitenin üst yönetimi ile yapılan röportajlar ve bu röportajlarda Üniversite yönetiminin Üniversite hakkında aktardıkları bilgiler yer almaktadır. Örneğin, Üniversitenin kaliteli eğitim öğretimi, kadrosu, Üniversitenin akademik birimleri ve mezun ve mevcut öğrenci sayıları ile ilgili bilgiler haberleştirilmiştir.

Kırgızistan medyasında söz konusu tanıtıma ilişkin haberlerde medyanın daha çok Üniversitenin 20. yıl kutlamalarına yer verdiği görülmektedir.

Aynı zamanda Üniversitenin festival, sergi ve çeşitli açılışları kapsayan kategoride işlenen konulara bakıldığında, örneğin Bişkek'te ilk defa kutlanan kurut festivaline ilişkin haberlerin daha çok yer aldığı görülmektedir. Aynı zamanda ünlü kişiler için düzenlenen sergiler ve açılışlar bu kategoride işlenen konuların başında yer almaktadır.

Kırgızistan medyasında ele alınan konuların bir diğeri ise, Manas Üniversitesi'nin kurucularından Prof. Dr. Karıbek Moldabaev'e ilişkin olduğu görülmektedir. Buna göre haberler, Karıbek Moldabaev'in gerek ölüm yıl dönümüne ilişkin Üniversite tarafından yapılan anma törenlerinden, gerek ise Üniversite mensupları tarafından Karıbek Moldabaev adına yazılan makalelerden oluşmaktadır.

Kırgızistan medyasında ele alınan bir diğerkonu, Üniversite tarafından katılınan yarışmalar ve alınan ödüllere yöneliktir. Söz konusu bu kategoride işlenen konular gerek öğrencilerin gerek ise çalışanlarının yarışmalarda almış oldukları, gerekse Üniversiteye verilen ödüllere ilişkin içerikleri oluşturmaktadır.

Kırgızistan Türkiye Manas üniversitesi mensuplarına ilişkin de medyada çıkan haberler mevcuttur. Söz konusu bu haberler, Üniversite öğrencilerinin Üniversite dışındaki

yaşantılarda/şehirde yaşamış oldukları problemleri ve çalışanlara ilişkin paylaşımları (makale, röportaj vb.) içermektedir.

Kırgızistan medyasında aynı zamanda ele alınan bir konu da Kırgız diline yönelik haberlerden oluşmaktadır. Söz konusu bu haberler Manas niversitesi'nin Kırgız diline yapmış olduğu katkıları içermektedir.

Kırgızistan'ın ünlü yazarı Cengiz Aytmatov'a ilişkin ele alınan konular da bulgulanmıştır. Söz konusu bu haber içeriklerine bakıldığında, daha çok Cengiz Aytmatov'a ilişkin Manas niversitesi tarafından yapılan anma törenleri ve diğer etkinliklerin yanında, Manas mensuplarının yazar hakkında yazdıkları makaleler yer almaktadır.

Aynı zamanda Kırgızistan medyasında niversite faaliyetlerine ilişkin ele alınan bir diğer konu ise Uluslararası işbirliklerine Yönelik haberlerdir. Uluslararası işbirliklerine göre toplam üç haber yapılmıştır. Bu haberlerin içerikleri TÜRKPA ile yapılan anlaşma ve Avrupa Rektörler kulübüne ye olması gibi durumları taşımaktadır.

Kırgızistan medyasında niversitenin topluma hizmete yönelik yapmış olduğu faaliyetler de yer bulmuştur. Topluma hizmete yönelik geçen haberlerin içeriklerine bakıldığında niversite tarafından diş polikliniğine yapılan teçhizat yardımı ile huzur evine yapılan ziyaretlerin haberlerin içeriklerini oluşturduğu görülmektedir.

Kırgızistan medyasında 2013-2016 yılları arasında Kırgızistan Türkiye Manas niversitesi'ne ilişkin çıkan haberlerin kategorizasyonunda diğer başlığı altında ele alınan haberlerde ise, niversitenin Tıp Fakültesi açma girişimleri ile niversite kampüsünde polis merkezinin açılışına ilişkin içerikleri görmek mümkündür.

2.5. Kırgızistan Medyasında KTMÜ'ye İlişkin Haberlerde Detay Veriler

Çalışmanın amacı doğrultusunda haberlerde konuların ele alınışı oldukça önemlidir. Ancak bunun yanında haberler ile ilgili yer, tarih, zaman, fotoğraf gibi bilgiler de büyük önem taşımaktadır. Bu kategoride haberin içeriğini tamamlayıcı detay veriler bu amaçla aktarılmıştır.

Tablo 5'te de belirtildiği üzere, ilk olarak ele alınan konuların başında bilimsel faaliyetlere ilişkin haberler yer almaktadır. Detay verilere ilişkin bilgilere ele alınan konular üzerinden örnekler aktarmak gerekirse;

- “(...) öğrenciler *1 Temmuz - 20 Ağustos* arası *İstanbul*'da yaz okulunda bulundular ve aynı zamanda *21-24 Ağustos'ta İstanbul*'da tarihi ve kültürel gezi yaptılar.”,
- “(...) *5-7 Haziran 2014* tarihinde Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi *İletişim Fakültesi'nde* III. Uluslararası Stratejik İletişim Yönetimi Sempozyumu düzenlenecektir.”
- “(...) *21 Nisan'dan* başlayarak Kırgızistan-Türkiye *Manas Üniversitesi'nde* Genç Türkologların VII. Uluslararası Sempozyumu düzenlenmektedir...”,
- “(...) *25-29 Mayıs'ta* Kırgızistan-Türkiye *Manas Üniversitesi'nde* Türkiye Hükümeti bünyesindeki “Türkçe Dili Topluluğu“ tarafından “Eski Türkçe Yazılı Eserler ve Onları İncelemede Güncel Sorunlar” adlı uluslararası kongre...” gibi bilimsel faaliyetlere yönelik yer zaman ve tarihlerin aktarımı yapılmıştır.

Ele alınan bir diğer önemli konu olan Üniversitenin tüzük ve yönetmeliğine ilişkin detay verilere bakıldığında da, şu detaylara ulaşılmaktadır;

- “(...) *26 Nisan 2011'de Ankara'da* Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi faaliyetinin devam etmesine dair anlaşma...”,
- “KTMÜ yasa projesi *Cogorku Keneşte* incelenerek, milletvekillerinin tartışmasına neden olan anlaşma oylamaya tabi tutuldu. Hayır - 49, Evet - 45, toplam 94 milletvekili katıldı...”,
- “(...) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan *2012-13 Eğitim-Öğretim yılında* Üniversite bütçesine yatırım için 40 milyon ABD doları ve Üniversitenin açılışından itibaren toplam 230 milyon dolar verildiğini söyledi..”,

- “(...) KTMÜ’ye ilişkin yasa projesi *18 Nisan 2013 tarihinde Cogorku Keneş* tarafından reddedilmiştir...”
- “(...) Eğitim Bakanı Sıdıkov, *2011-2013 yılları arasında KTMÜ’ye Kırgızistan tarafından 2011’den Ekim 2013’e kadarki finansmanı toplam 515 bin 697 dolar olmuştur* diye açıklama yapmıştır...”
- “(...) *Cogorku Keneş*te, *Ankara’da 26 Nisan 2011 tarihinde* iki ülke hükümeti tarafından imzalanan *Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi faaliyetinin devam etmesine dair anlaşmanın*” uzatılması ile ilgili yasa projesi tartışıldı...”

Tablo 5’e göre Üniversitenin Sosyal, Sanatsal, Kültürel ve Sportif Faaliyetlerine İlişkin detay verilere bakıldığında ise, şu detaylarla karşılaşmıştır;

- “(...) *Bişkek’te Opera ve Bale Tiyatrosu’nda* düzenlenen Geleneksel Bahar Şenliği..”,
- “(...) *Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi’nde* 19 Mayıs Atatürk’ü Anma Gençler ve Spor Bayramı kutlaması...”
- “(...) Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi *Sosyoloji Bölümünde* Dünya Sosyologlar Günü’nün 113. Yıldönümünü kutlandı..”,
- “(...) Tacik Kültür Günü *Manas Üniversitesi’nde* Kutlandı...”
- “*Manas Üniversitesi’nde* Haydar Aliyev’in doğumunun 90. yıl kutlaması..”,
- “*..Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi’nde* yazar C. Aytmatov’un 85. Doğum yılı münasebetiyle ‘Deha’ya Saygı’ adlı Aytmatov Haftası..”,
- “*..Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi’nde* Özbek Günleri kutlandı. *İktisat Fakültesi’nin fuayesinde* kitap, resim ve geleneksel Özbek eşyalarının sergisi..” vb.

Üniversitenin tanıtımına ilişkin bir başka detay verilere bakıldığında ise;

- “(...) Bu üniversite *18 yıldan beri* farklı uzmanlık alanlarında 3000’den fazla mezun vermiştir..”, “*..Üniversitemiz sadece 20 yıllık tarihe* sahip olmasına rağmen tecrübeli Üniversite..”,
- “(...) Üniversite *2011 yılından* itibaren uluslararası çağdaş Üniversite olarak ün kazandı..”, “Üniversitede *60’dan fazla* profesör, *50* doçent, *30’dan fazla* genç araştırmacılar çalışmakta. *2010 yılında* uluslararası bilimsel dergilerde *10* civarında makale yayımlanması söz konusu iken, *2014 yılında* bu sayı *112’ye* kadar ulaştı...” gibi detay veriler yer almaktadır.

Detay haberlerde ele alınan konulara ilişkin örnek fotoğraflar;

1. Üniversitenin tanıtımına ilişkin haber fotoğrafı

2. Prof. Dr. Sebahattin Balcı'nın üniversite hakkında röportajına ilişkin fotoğraf

3. Mezuniyet törenine ilişkin fotoğraf

4. Üniversite'de yapılan bilimsel çalışmalara ilişkin bir haber fotoğrafı

к пүзүн ордодон кеткесин анын хандыкты башкарган катышуусу жоюлган эшон Шералы чакырып, мундай эле кеңеш мажбур болуп Арийне, Нүрдодон кетиши айымга да жакс. Ханды эмес, жок кылуу керигин түшүнгөн улманкул бул ке ашыруунун

фонду, түзүшүн урпактар алгылыктуу иштер, Жакында эле Аксы ак

колдоосу радио-ТВ бен шаары тво уюштурулу сылдын толгон каласмага бийдин амталдуу ты. нотууга сыйын жатат. и алып

Жээнбек мыбыздын тарых и үмдүн доктору, йит менен "Манас" улан элек.

айырмаланып, Кыргыз-Түрк "Манас"

5. Üniversite öğretim elamanlarının yazmış olduğu makaleye ilişkin fotoğraf

ис» универ-
іркүм про-
ди эскерүү
үнүн алка-
аратын-
дин мемо-
у жайдын
иденттик
зы дарска-
зана ушул
а профес-
тууралуу
тебинин

Т/еч
К/ме
КТМУну
КТМУну
бек Кул
за Отун
сөздөрү
эми проф
фонд тар
ган стип
нүн аты
рат.

6. Prof. Dr. Karibek Moldabaev ve Cengiz Aytmatov'a ilişkin yapılan bir etkinliğe ilişkin fotoğraf

7. Kültürel faaliyet olarak Tacikistan gününe ilişkin fotoğraf

8. Kırgız dilinin gelişimine yönelik etkinlik fotoğrafı 9. Sosyal sorumluluk bağlamında fotoğraf

10. Üniversite giriş sınavına ilişkin fotoğraf

11. KC Parlamentosunda Üniversitenin tüzü

şünöralınmasına ili

12. Üniversite kampüsünde polis merkezinin açılışına ilişkin fotoğraf

13. Mütevelli Hayatinin K.C Başbakanlığı ile görüşmesine ilişkin fotoğraf

14. Üniversitede bir etkinlik açılışına ilişkin fotoğraf

15. Kurut festivalinin açılışına ilişkin fotoğraf

2.6. Kırgızistan Medyasında KTMÜ'ye İlişkin Haberleri İşleme/Tanımlama İlkeleri

Bu bölümde, haberlerde ele alınan konunun ne şekilde işlendiğine, bir başka ifadeyle Kırgızistan - Türkiye Manas Üniversitesi'nin medyada hangi kavram veya tümceler ile tanımlandığı ortaya koyulacaktır.

Tablo 6

KTMÜ'nün Kırgızistan Medyasında Tanımlanması

No	Tanımlamalar
1	Başka eğitim kurumlarına örnek
2	Kaliteli eğitim sistemi
3	Rüşvetsiz eğitim sistemi
4	Uluslararası standartlara sahip
5	Ücretsiz eğitim sistemi
6	Öğrencilerin gurur duyduğu üniversite
7	Teknolojik altyapı ve donanımına sahip
8	Farklı ulusların/kültürlerin bir arada olduğu
9	Kültürel açıdan gelişmeye katkı sağlayan
10	Kırgızistan'da önde gelen bir üniversite
11	Kırgızca eğitim vererek ülkemize hizmet eden/ resmi dilin gelişimine katkı sağlayan
12	Kaliteli öğretim elemanlarına sahip
13	İki ülke arasındaki ilişkilerde büyük rolü olan
14	Orta Asya'daki en iyi üniversite
15	Kaliteli uzmanların yetiştirildiği üniversite
16	Dünya standartlarına uygun öğrenci kampüsü
17	Dünya bilimine katkı sağlayan
18	Çağdaş üniversite modeli olan
19	Uluslararası bir kurum
20	Mezunları dünyanın 32 ülkesinde olan bir üniversite

Tablo 6'da Kırgızistan'ın basın organlarında KTMÜ'nün ne şekilde tanımlandığına dair kavram veya tümceler yer almaktadır. Tabloda KTMÜ'ye ilişkin tanımlamalara genel olarak bakıldığında, özellikle uluslararası eğitim standartlarına sahip kaliteli bir eğitim sisteminin olduğu, farklı kültürlerle ev sahipliği yaptığı, Kırgızistan ve Orta Asya'nın en iyi üniversitesi olduğu, öğrencilerinin gurur duyduğu ve dünyanın birçok ülkesinde mezunu olduğu, rüşvetin olmadığı ve Kırgızistan ile Türkiye ilişkileri arasında köprü görevi üstlenen bir eğitim kurumu olduğu üzerinde durulduğu, bu çerçevelerde tanımlandığı görülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Kurumların kendilerini nasıl gördükleri ve değerlendirdikleri değil, başkaları tarafından nasıl görüldükleri ve değerlendirildikleri kurum imajında belirleyicidir. Halk kurumlar hakkındaki enformasyonu büyük oranda kitle iletişim araçları yoluyla elde etmekte ve oluşturulan algıya koşut değerlendirmektedir. Bu bağlamda kurumsal imajların zihinlerde ve kamuoyunda olumlu ya da olumsuz oluşmasında kitle iletişim araçları önemli bir etken olarak karşımıza çıkmakta ve kurum hakkında medyada çıkan bilgiler kurumsal imaj açısından çok önemli hale gelmektedir. Kurumlar bu gerçeği göz önünde bulundurarak, kitle iletişim araçlarında kendileri hakkında çıkan haberleri günlük olarak takip etmeli ve değerlendirmelidir. Bu yolla kurumlar kitle iletişim araçlarında nasıl temsil edildiklerini ve dolayısıyla toplumsal algıda nasıl bir imaj inşa edildiğini görebilmekte ve kurum dışı iletişim süreçlerini yeniden yönlendirebilme imkanı elde edebilmektedirler.

Şüphesiz söz konusu bu durumlar her kurumda olduğu gibi Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi için de geçerlidir. Bu doğrultuda, Manas Üniversitesi'nin Kırgızistan yazılı basınında haber ajanslarında ve internet gazetelerinde nasıl temsil edildiğini tespit edebilmek için KTMÜ Basın ve Halkla İlişkiler Birimi tarafından 2013-2016 yılları arasında arşivlenen haberler temin edilerek analizleri yapılmıştır.

Manas Üniversitesi'ne ilişkin 2013-2016 yılları arasında Kırgızistan medyasında toplam 197 haber yapılmıştır. Söz konusu haberlerin yıllara göre dağılımı aşağıdaki gibidir;

- 2013 yılında 52 haber,
- 2014 yılında 69 haber,
- 2015 yılında 45 haber ve
- 2016 yılında da 31 haber saptanmıştır.

Dört (4) yıllık sürede Kırgızistan – Türkiye Manas Üniversitesi'ne ilişkin, Kırgızistan'ın haber ajanslarında, haber sitelerinde ve gazetelerinde elde edilen toplam 197 haberin yayın organlarına göre dağılımlarına ilişkin saptama ise şu şekildedir;

- KTMÜ'ye ilişkin en çok yayın yapan yayın organı “Kut Bilim” gazetesi,
- İkinci olarak “gezitter.org” haber sitesi,
- Üçüncü olarak “Kırgız Tuusu” gazetesi,
- Dördüncü olarak “Erkin Too” gazetesi,
- Beşinci olarak “Aki Press” haber ajansı,

- *Altıncı olarak “Kabar” haber ajansı,*
- *Yedinci olarak ise “Veçerniy Bişkek” gazetesi görülmektedir.*

Manas Üniversitesi'ne ilişkin dört (4) yıllık süreçte yapılan haberlerin yaklaşık % 80'ninin söz konusu bu yayın organlarında yapıldığı görülmektedir.

Yıllara göre haber dağılımı incelendiğinde en çok haberin 2013 ve 2014 yıllarında yapıldığı görülmektedir. Bu durumu Kırgızistan - Türkiye Manas Üniversitesi'nin tüzük değişimine bağlamak mümkündür. 2013 ve 2014 yıllarında diğer yıllara göre yapılan haberlerden neredeyse iki katı daha fazla haberin yapılmış olmasını, 1995 yılında iki ülke arasında yapılan anlaşma ile açılan Kırgızistan - Türkiye Manas Üniversitesi tüzüğünün 2011 yılında Ankara'da değişimi, 2013 yılında da kabulü için Kırgızistan'da parlamentoya taşınması gibi durumlara bağlamak olası gözükmemektedir.

2013-2016 yılları arası Kırgızistan medyasının haber ajanslarında, haber sitelerinde ve gazetelerinde KTMÜ'ye ilişkin çıkan toplam 197 haberin içeriklerine bakıldığında;

- *165 haberin olumlu,*
- *32 haberin ise olumsuz olarak inşa edildiği farkedilmektedir.*

Kırgızistan medyasının haber ajanslarında, haber sitelerinde ve gazetelerinde KTMÜ'ye ilişkin yer alan toplam 197 haberden 165'inin, bir başka ifadeyle % 85'inin olumlu olması, Kırgızistan basın mecralarında Kırgızistan – Türkiye Manas Üniversitesi adına genel olarak olumlu izlenimler aktarıldığı şeklinde bir değerlendirmeye götürmektedir. Dolayısıyla incelemeye alınan haber başlıkları üzerinden Kırgızistan – Türkiye Manas Üniversitesi'nin Kırgızistan basınındaki imajının olumlu olduğunu söylemek mümkündür.

Haberlerin genel toplamına göre az da olsa söz konusu olan olumsuz haberlerin – Toplam haberlerin % 15'i – genel olarak içeriklerine bakıldığında ise;

- *Üniversiteye ilişkin 1995 yılında imzalanan anlaşmanın 2011 yılında değiştirilmesi,*
- *Bu değişiklik ile Rektörün hangi ülke tarafından atanmasına ilişkin değişim ve buna karşı çıkışlar,*
- *Üniversitenin iki ülke tarafından yapılan anlaşmasının yenilenmesi,*
- *Üniversitenin bulunduğu alanın büyüklüğü,*
- *Üniversitenin bütçesi ve*
- *İki ülke arasında Üniversitenin devam etmesine yönelik anlaşmanın uzatılması gibi konuları kapsadığı tespit edilmiştir.*

2013-2016 yılları arasında KTMÜ Basın ve Halkla İlişkiler Biriminden temin edilen, KTMÜ'ye ilişkin 197 habere referans gösterilen kaynak ve aktörlere, yani habere esas teşkil eden bilgilerin kimden, nerelerden ve neye dayandırılarak elde edildiğine ilişkin bulguların sayısal durumları da incelenmiş ve aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

- *Birinci aktör (kişi) Prof. Dr. Sebahattin BALCI,*
- *İkinci aktör (kişi) Cengiz AYTMATOV,*
- *Üçüncü kişi ise Prof. Dr. Karıbek MOLDAYEV.*

Söz konusu 197 haberde referans kaynak olarak gösterilen kamu kurumlarının analizleri üzerinden de yoğun olarak haber kaynağı oluşturan aşağıdaki kurumlara ulaşılmıştır:

- *Çalışmada doğal olarak en çok haber kaynağını oluşturan kurum KTMÜ,*
- *İkinci kamu kurumu olarak KC Cogorgu Keneş,*
- *K.C. Eğitim ve Bilim Bakanlığı,*
- *K.C. Cumhurbaşkanlığı,*
- *K.C. Başbakanlığı,*
- *K.C. Parlamento Komisyonu,*
- *T.C. Parlamentosu.*

2013-2016 yılları arası Kırgızistan medyasının Manas Üniversitesi ile ilgili 197 haber analizi bulguları ele alınan konuların 13 başlıkta toplandığını göstermektedir. Ele alınan konuların % 60'ını oluşturan bu başlıkların ilk üçüne bakıldığında;

- *İlk sırayı 47 haber ile üniversitenin yapmış olduğu bilimsel faaliyetler,*
- *İkinci sırayı 45 haber ile üniversitenin mevzuat ve yönetimine ilişkin haberler,*
- *Üçüncü sırayı ise 21 haber ile üniversitenin tanıtımına yönelik haberlerin aldığı görülmektedir.*

Kırgızistan – Türkiye Manas Üniversitesi'nin 2013-2016 yılları arasında 197 haberin analizi sonrasında Kırgız basın organlarında toplam yirmi (20) kavram ve tümceler ile tanımlandığı bulgulanmıştır. Söz konusu bu kavram ve tümcelere genel olarak bakıldığında ise;

- *Üniversitenin uluslararası eğitim standartlarına sahip olması,*
- *Kaliteli bir eğitim sisteminin olduğu,*
- *Rüşvetin olmadığı,*
- *Farklı kültürlerle ev sahipliği yaptığı,*
- *Kırgızistan ve Orta Asya'nın en iyi Üniversitesi olduğu,*
- *Dünyanın birçok ülkesinde mezunu olduğu,*

- *Kırgızistan ile Türkiye ilişkileri arasında köprü görevi üstlenen bir eğitim kurumu olduğu üzerinde durulduğu, bu çerçevelerde tanımlandığı görülmektedir.*

Kırgızistan – Türkiye Manas Üniversitesi'nin, Kırgızistan medyasında nasıl haberleştirildiğini ele alan bu çalışmada yukarıda ele alınan analizler üzerinden genel bir değerlendirme yapmak gerekirse, 2013-2016 yıllarında Kırgızistan medyasında Üniversiteye ilişkin toplam 197 haber sayısı ile karşılaşılmıştır. Söz konusu Manas Üniversitesi'ne ilişkin medyadaki haberlerin yayın organlarına göre dağılımında daha çok K.C. Eğitim Bakanlığı tarafından çıkarılan “Kut Bilim” gazetesi ve diğer haber portallarını bir arada bulunduran “gezitter.org” haber sitesi ön planda görülmektedir. Sonrasında söz konusu bu iki yayın organının toplamı kadar olmasa da Kırgızistan medyasının temelini oluşturan “Kırgız Tuusu”, “Erkin Too” ve “Veçerniy Bişkek” gazeteleri ile “Kabar”, “Aki Press”, “Knews”, “24.kg” haber ajansları gibi yayın mecralarında kısmi haberleştirildiği görülmektedir.

Kırgızistan'ın en çok tiraj ile (M-vektor, s.82:2017) basımı yapılan “Süper İno” ve Veçerniy Bişkek” gazeteleri ile en çok ziyaret edilen internet sitesi olarak “Süper.kg” ele alındığında, Manas Üniversitesi'nin 2013-2016 yılları arası Süper İno gazetesinde ve süper.kg internet sitesinde hiç haberleştirilmediği, Veçerniy Bişkek gazetesinde ise çok az yer aldığı görülmektedir.

Söz konusu bu durumları göz önünde bulundurulduğunda, 2013-2016 yılları arasında Üniversite hakkında 197 haberin toplamda 31 farklı yayın organında yer aldığı görülmektedir. Ancak haberlerin sayısal dağılımının Kırgızistan medyasının en çok okunan gazetelerine en çok ziyaret edilen internet sitelerine göre, bir başka ifadeyle gazetelerin tirajlarına, internet sitelerinin ise ziyaret sayılarının reytingine göre en yüksek değerlere sahip mecralara denk gelmediği görülmektedir. Bu oldukça hassasiyet gösterilmesi gereken bir durumdur. Manas Üniversitesi'ne ilişkin haberlerin daha çok yayın organında ancak en çok izlenen mecralarda daha fazla haber ile yer alabilmesi için Üniversitenin ilgili birim ya da birimlerinin gerekli medya planlamasına ilişkin iletişim stratejileri geliştirmeleri kaçınılmaz önemdedir.

Değerlendirilmeye alınan bir başka önemli sonuç da, Manas Üniversitesi'ne yönelik 2013-2016 yılları arası Kırgızistan medyasında yer alan haberlerin yaklaşık % 85'inin olumlu olarak saptanmış olmasıdır. Kırgızistan medyasındaki Üniversiteye ilişkin söz konusu bu olumlu temsiliyeti dikkate alarak, kitle iletişim araçlarının kamuoyu üzerindeki etkisini de göz önünde bulundurarak, Kırgız halkının Manas Üniversitesi'ne yönelik imajının olumlu olduğunu söylemek mümkündür.

Bir diğerk önemli saptama da, Manas Üniversitesi'ne yönelik medyada az da olsa (% 15 oranında) olumsuz içeriğesahip haberlerin söz konusu olmasıdır. Elbette hiçbir kurum medyada olumsuz içeriğesahip bir haberin olmasını istemez, ancak bu duruma genel olarak bakıldığında söz konusu olumsuz haberlerin belli bir dönemde bir sorun üzerinden inşa edildiğianlaşılmaktadır. Bu olumsuz durumlar ele alınan süre içerisinde, yani dört yıllık zaman zarfında her yıl Üniversite aleyhine bir takım konular üzerinden olumsuz içeriğesahip haberler olsa idi dikkate alınması elzem bir durum oluştururdu. Ancak söz konusu bu olumsuz içeriğesahip haberler bir konu ve belirli bir dönemi kapsadıkları için Kırgızistan kamuoyunda çok etkili bir olumsuz algı oluşturduklarını söylemek doğru olmayacaktır. Dolayısıyla tekrar ifade ederek vurgulamak gerekirse, olumlu haberlerin medyada süreklilik göstermesi Kırgızistan – Türkiye Manas Üniversite'nin olumlu bir imaja sahip olduğuşeklinde bir sonuca götürmektedir.

Kırgızistan medyasında 2013-2016 yılları arasında Manas Üniversitesi'ne ilişkin ele alınan konular (olumsuz haberler dışında) Üniversitenin tanıtımı için her yıl hazırlanmış olduğugerek akademik gerek ise idari faaliyet raporlarında yer alan kategoriler ile benzerlik göstermektedir. Üniversitenin faaliyet raporları aracılığıyla yapmak istediğikendi tanıtımının aynı şekilde medya organlarına da yansımış olması Üniversite adına iyi bir çıktı olarak okumak mümkündür.

Çalışmada 2013-2014 yılları arası Kırgızistan medyasında ele alınan konu başlıklarına bakıldığında da en çok Üniversitenin bilimsel faaliyetlerine (sempozyum, konferans, panel, eğitim semineri vb.), tanıtımına ve sanatsal, sportif ve kültürel faaliyetleri ilişkin haberler göze çarpmaktadır. Üniversite'nin faaliyet amaçları çerçevesinde de bu sonuçların amaca hizmet ettiğini söylemek mümkündür.

Ancak şunu da belirtmek gerekir ki, 2013-2016 yılları arası, dört yıllık süreçte Kırgızistan medyasında Üniversitenin 47 bilimsel faaliyeti ve 15 kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetinin haberleştirildiğigörülmektedir. Oysa Üniversite sadece 2015-2016 Akademik Faaliyet Raporuna göre bir yılda toplam 172 bilimsel faaliyette bulunmuştur. Yine aynı rapora göre Üniversite bir yıl içerisinde 200'ün üzerinde kültürel, sanatsal ve sportif faaliyeti gerçekleştirmiştir. Oysa yapılan çalışmada dört (4) yıllık süreçte kültürel, sanatsal ve sportif faaliyet olarak sadece 15 haberin Kırgızistan medyasında yer aldığı saptanmış durumdadır.

Yine aynı rapora göre son bir yıl içerisinde Manas Üniversitesi'nin Öğretim Elemanları 28, öğrencileri ise 22 olmak üzere toplam 50 ödül sahibi olmuşlardır. Çalışmada ele alınan dört (4) yıllık zaman zarfında ise Kırgızistan medyasında sadece 9 haberin ödüllere ilişkin olarak yer aldığı saptanmıştır. Gerek bilimsel faaliyetlere gerek kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlere gerek ise ödüllere ilişkin haberlerde, Üniversitenin yıllık faaliyetlerine yönelik elde edilen sayı ile Üniversiteye yönelik 2013-2016 yılları arası dört yıllık süre zarfında Kırgızistan medyasında yansıyan haber sayısı göz önünde bulundurulduğunda korelasyonun olması gereken düzeylerin çok altında kaldığı görülmektedir. Bu düşük kapsanma oranı ile ilgili yine *'stratejik iletişim yönetimi'* nin aciliyetini vurgulamak kaçınılmaz olmaktadır.

Vurgulanması gereken bir başka sonuç da, Kırgızistan medyasında 2013-2016 yıllarında Manas Üniversitesi'ne ilişkin ele alınan en az konuların Üniversitenin fiziki ve teknolojik alt yapısı ile topluma hizmet konuları üzerinedir. Üniversitenin son dört (4) yılda fiziki ve teknolojik alt yapıya ayırdığı bütçe ve bunun sonucunda mevcut durumu göz önünde bulundurulduğunda neredeyse hiç haber yapılmadığını görmek olasıdır. Keza aynı şekilde üniversitenin yapmış olduğu topluma hizmet faaliyetleri medyada yansımamaktadır. Elbette bütün faaliyetlerin ayrı önemleri vardır ve oluşturdukları değerler yadsınamaz, ancak Üniversitenin toplumsal hizmetlerinin diğer faaliyetlere göre Kırgızistan halkının gözünde olumlu imaj oluşturmada çarpan etkisi yaratacağı aşıkardır. Ve hatta özellikle Üniversite'nin misyonu gereği toplumsal hizmet alanında Kırgızistan halkına oldukça fazla sayıda hizmet götürmeye yönelik hareket edildiği düşünüldüğünde, söz konusu bu faaliyetlerin Kırgızistan medyasındaki kapsanma oranının düşüklüğünü önemli bir sorun olarak ele almak gerektiği açıkça görülmektedir.

Bu çalışmada yukarıda elde edilen sonuçlar doğrultusunda, ilgili süreler içinde Üniversitenin nicelik ve nitelik olarak giderek artan bilimsel, eğitimsel ve toplumsal hizmet faaliyet oranlarına rağmen, Kırgızistan medyasında temsiliyetinin olması gereken düzeylerde olmadığı saptanmış durumdadır. Bu önemli bir sorun olarak tespit edilmeli ve ardından da alınması gereken tedbirlerle ilgili çalışmalar yürütülmeye başlanmalıdır. Bu soruna yönelik en iyi sonucu getirecek yaklaşımın Üniversite'nin *'stratejik iletişim yönetimi'* ni yeniden planlamasına dayandığını belirtmek gerekiyor.

Göstermiş olduğu bilimsel ve toplumsal faaliyetleri çerçevesinde Manas Üniversitesi'nin Kırgızistan kamuoyundaki imajının daha da güçlendirilmesi amacıyla Kırgızistan medyasına yönelik ivedilikle özel önemde strateji geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Kırgızistan

Türkiye Manas Üniversitesi, Türkiye'nin tarih ve soy birliği perspektifinde kardeş ülke olarak gördüğü Kırgızistan halkının kalkınmasına yönelik katkılarını gün geçtikçe artırmaya yönelik büyük bir çaba sarfetmektedir. Bu kült değerinde çabanın Kırgızistan medyasının tirajı ve reytingleri en yüksek olan mecralarında yer alması en haklı taleptir. Bu haklı talebin altında yatan en başat düşünce ise Üniversitenin gittikçe artan bilimsel ve toplumsal hizmet performansının Kırgızistan halkına yönelik katkılarının duyumu olarak Kırgızistan medyasında kapsanmasıdır.

KAYNAKÇA

Atabek, Gülseren ve Ü. Atabek. (2007). İçerik, Göstergibilim ve Söylem Çözümleme Yöntemleri. Ankara:Siyasal Kitabevi.

Ayhan, Doğan, Kartepe, Osman M. (1999). Kurumsal İmaj ile Ürün İmajının Kurumsal Kimlik Üzerindeki Etkilerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Literatür İncelemesi, 4. Ulusal Pazarlama Kongresi, Antakya

Aziz, Aysel. (2003). Araştırma Yöntemleri-Teknikleri ve İletişim. Ankara:Turhan Kitabevi.

Bilgin, Nuri. (2014). Sosyal Bilimlerinde İçerik Analizi. Teknikler ve Örnek Çalışmalar. Ankara: Siyasal Kitabevi

Krippendorff, Klaus. (1984). Content Analysis (An IntroductiontoitsMethodology). Beverly Hills: TheSageComtext Series, SagaPublication, (4edn.). Aktaran Aysel Aziz. (2003). Araştırma Yöntemleri-Teknikleri ve İletişim. Ankara:Turhan Kitabevi.

Linkemer, Bobbi, (1997).Profesyonel İmaj Yaratmak, Rota Yayınları, İstanbul.

Mcquail, D. (1994). Kitle İletişim Kuramı. Çev.: Ahmet Haluk Yüksel, Eskişehir: Kibele Sanat Merkezi.

Bilgin, Nuri, (2014), İçerik Analizi: Teknikler ve Örnek Çalışmalar, Siyasal Kitabevi, Ankara

Peltekoglu, F.B..(1998), Halkla İlişkiler Nedir?, Beta Yayınları, İstanbul.

Wimmer, D.D. ve Dominick, J.R. (2000). *Mass Media Research: An Indroduction*, Belmont: Wadsworth Publishing Company.

Medya araştırmaları Kırgızistan. (2017), M-Vektor Araştırma Merkezi Raporu, Bişkek.

EKLER

Ek 1: KTMÜ'ye İlişkin Haberlerde Ele Alınan Konuları Oluşturan Haberlerin Detaylı Dağılımı

KONU	HABERDE ELE ALINAN KONULARIN DETAYLI SUNUMU
<p style="text-align: center;">KONU 1 BİLİMSEL FAALİYETLERE İLİŞKİN HABERLER</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kırgızistan Eğitim Sisteminde Bilgi Teknolojilerinin Kullanılması/seminer-forum düzenlendi. 2. Prof. Dr. Hüseyin Karadağ'ın "Hayvanların Kayıt Altına Alınması İhracatın Gelişmesine Yol Açar" adında makalesi... 3. "Parlamenter Demokrasi: Fırsatlar, Tehditler ve Türkiye Tecrübesi" adlı sempozyum düzenlendi. 4. Kırgızistan'da Yüksek öğretimlerin gelişimi için uluslararası seminer düzenlendi. 5. Öğrenci Turizm Kongresi gerçekleştirildi. 6. Kırgızistan-Türkiye Cumhuriyetlerinin 22 Yıllık Tecrübesi ve İlişkilerin Geleceği" adlı konferans düzenlendi. 7. Kırgızistan-Türkiye Cumhuriyetlerinin 22 Yıllık Tecrübesi ve İlişkilerin Geleceği" adlı konferans düzenlendi. 8. 'Cengiz Aytmatov ve onun Isık-köl Forumu: Kültürler Diyalogu ve Uygarlıkların Yakınlaşması' adlı uluslararası forum gerçekleştirildi. 9. Girişimcilik ve Gelişimde Özel Sektör'ün Rolü" konusunda seminer yapıldı. 10. "İslam'ın Yeri" konusunda ünlü Rus doğubilimcisi tarafından seminer düzenlendi. 11. I.Uluslararası "Türk Halkları Devlet Yönetimi Anlayışı" kongresi gerçekleştirildi. 12. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinde Kırgız Cumhuriyeti "Devletliği Pekiştirme Yılı" münasebetiyle I.Uluslararası "Türk Halklarının Devlet Yönetimi Geleneği" kongresi düzenlendi. 13. 22 Mayıs'ta Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinde "Osmonaalı Sıdıkov : İlk Kırgız Tarihi Kitabının Çıkışına 100 yıl" adlı bilimsel konferans düzenlenecektir. 14. 5-7 Haziran 2014 tarihinde Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi İletişim Fakültesinde III Uluslararası Stratejik İletişim Yönetimi Sempozyumu Düzenlenecektir 15. 22. İletişim Fakültesi Dekanlar toplantısı düzenlenecektir. 16. 5-7 Haziran 2014 tarihinde Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi İletişim Fakültesinde III Uluslararası Stratejik İletişim Yönetimi Sempozyumu Düzenlenecektir 17. III Uluslararası İletişim Sempozyumu Düzenlenecektir. 18. III Uluslararası İletişim Sempozyumu Düzenlenecektir. 19. 22.İletişim Fakültesi Dekanları Toplantısı düzenlenecektir. 20. "Orta Asya'da İslam Kültürü" adlı sempozyum düzenlenecek.. 21. Türkolog Alimler bir araya geldi-Sempozyum 22. "Doç. Moldoseyt Mambetakunov'un "Babasının izinden gitmeyen babasının evladı olamaz" adlı makalesi.. 23. VI. Uluslararası Genç Türkologlar Sempozyumu düzenlendi.

24. VI. Uluslararası Genç Türkologlar Sempozyumu düzenlendi.
25. “Toplumda Kırgız Dilinin Gelişmesi” adında forum...
26. Doç.Dr. Murat Kocobekov’un Kırgız Devleti’nin tarihsel yapılandırılması ile ilgili makalesi yayınlandı.
27. Prof. Döölötбек Saparaliyev’in Şabdan Baatır’ın Kırgızistan devletini yapılandırmada imparatorluk iktidarı ile aracılık hareketleri ile ilgili makalesi yayınlandı.
28. Osman İmparatorluğu dönemindeki yiyecekleri hazırlama konusunda master-class gerçekleşti.
29. Osman İmparatorluğu dönemindeki yiyecekleri hazırlama konusunda master-class gerçekleşti
30. Kültür ve Sanat Üniversitesi bazında çekilen “İşi gücün yoksa Zardalı’da ne var?” kısa metrajlı film hakkında bilgileri içeren makale yayınlandı.
31. Bişkek’te Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi ve KTMÜ’nin desteği ile “Çevirmenin anlamı ve amacı” konulu seminer düzenlendi.
32. Sosyoloji Bölümünün başkanı Prof. Dr. Hüseyin İsaev ile Kırgız toplumunda son zamanları yaygınlaşan çocuklara karşı işlenen şiddet hakkındaki mülakat gerçekleşti.
33. 18 Nisan 2015 tarihinde Narın Bölgesinde bulunan Cumgaldı son sınıf lise öğrencileri için “Ben kimim? Gelecekte kim olmak istiyorum?” konulu seminer düzenlendi.
34. Prof. Dr. Leyla Ükübaeva’nın “Amerikadan öğrenilecek pek çok şeyler” konulu makalesi ABD’lerindeki liselerin özelliklerini konu almaktadır.
35. “Yaratıcılık Konusunda İlk Adımlar Sağlam Olursa Devamı Da Gelir” İletişim Fakültesi Öğretim elemanı Abdı Satarov’un makalesi yayınlandı.
36. Sosyoloji dünyada sosyal bilimlerin içinde birinciliğe sahip” adlı makale Prof. Dr. Hüseyin İsaev kaleme alındı.
37. Yard.Doç.Dr. Nurdin Useev, araş.gör Negizbek Şabdanaliyev tarafından Uluslararası Türk Akademisi desteği ile Rusça ve Türkçe “Altay Cumhuriyeti’nde Eski Türk Yazılı Eserlerinin Atlası” kitabının açılışı oldu.
38. “Kırgızistan’da Genel Vatandaşlık Eşitliği ve Halkın Milli Birliğini Yapılandırmada Gençlerin Rolü” adında forum Kırgızistan -Türkiye Manas Üniversitesinde gerçekleşti.
39. Kırgızistan-Türkiye Manas üniversitesinde düzenlenen Kurut Festivali düzenlendi.
40. Türkologların VII. Uluslararası Sempozyumu Düzenlenecektir.
41. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinde Türk Dünyası üniversiteler derneği desteği ile Genç Türkologların VII. Uluslararası Sempozyum düzenlendi.
42. 25-29 Mayıs’ta Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinde Türkiye hükümeti bünyesindeki “Türkçe Dili Topluluğu“ tarafından “Eski Türkçe Yazılı Eserler ve Onları İncelemede Güncel Sorunlar” adlı uluslararası kongre gerçekleşti.
43. 25-29 Mayıs’ta Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinde Türkiye hükümeti bünyesindeki “Türkçe Dili Topluluğu“ tarafından “Eski Türkçe Yazılı Eserler ve Onları İncelemede Güncel Sorunlar” adlı uluslararası kongre gerçekleşti.
44. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi İletişim Fakültesi Sinema Salonunda ulu yazar C.Aytmatov’un doğum günü münasebetiyle Bekbolot Aydaraliyev’in “Benim sözüm – benim

	<p>ruhum” adlı filminin ve sinemacı Ekaterina Luzakeva’nın “Kırgız Film Sanatı” adlı kitabının açılış töreni oldu.</p> <p>45. KTMÜ profesörü Layli Ükübayeva’nın C.Aytmatov ile buluşması ile ilgili makalesi yayınlandı.</p> <p>46. Gençlerin gözü ile gelecekteki Kırgızistan” adlı makale/ KTMÜ’nün hocası Leyla Ükübeyeva tarafından kaleme alındı.</p> <p>47. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinde II Uluslararası “Küreselleşme Sürecinde Yüksek Öğretim Kurumlarında Çok Aşamalı Eğitimin Durumu ve Geleceği” adlı konferans düzenlenmektedir.</p>
<p style="text-align: center;">KONU 2 KTMÜ’NÜN MEVZUATINA VE YÖNETİME İLİŞKİN HABERLER</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cogorku Keneş Komitesi Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi rektörünün Türk tarafından atanmasına dair anlaşmayı ele aldı. 2. KTMÜ ye ayrılan bütçe parlamentoda ele alındı. 3. Cogorku Keneş Milletvekilleri Birinci Oturumda Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi faaliyetinin devam etmesine dair anlaşmayı kabul ettiler. 4. Milletvekilleri “Manas” üniversitesini Türk anklavına(bir ülkenin başka bir ülke tarafından kuşatılmış toprak parçası) dönüştürecekler mi?/ Milletvekilli Bodoş Mamirova 5. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rüşvetsiz Çalışan Üniversitedir. 6. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinin faaliyetinin devam etmesine ilişkin yasa görüşüldü. 7. KC Cogorku Keneş’inin Eğitim, Bilim, Kültür ve Spor Komitesininin 4 Mart 2014 tarihindeki oturumunda “KC hükümeti ile TR hükümeti arasında 26 Nisan 2011 tarihinde Ankara’da imzalanmış olan Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinin faaliyetinin uzatılmasına dair anlaşma” görüşüldü. 8. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi kapsamında işbirliğini geliştirme amacıyla 1995 yılında imzalanan anlaşmayı yenilemek gerek/Eğitim ve Bilim Bakanı Kanat Sıdıkov 9. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi kapsamında işbirliğini geliştirme amacıyla 1995 yılında imzalanan anlaşmayı yenilemek gerek/Eğitim ve Bilim Bakanı Kanat Sıdıkov 10. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi kapsamında işbirliğini geliştirme amacıyla 1995 yılında imzalanan anlaşmayı yenilemek gerek/Eğitim ve Bilim Bakanı Kanat Sıdıkov 11. Kırgızistan – Türkiye Manas Üniversitesinin faaliyetinin devam etmesine ilişkin.. 12. Kırgızistan ile Türkiye arasında imzalan anlaşmanın uzatılmasına ilişkin... 13. Kırgızistan-Türkiye Manas üniversitesi alanının kısaltılmasını ilişkin... 14. Üniversite rektörü Türkiye tarafından olduğuna ilişkin... 15. Kırgızistan-Türkiye Manas üniversitesinin faaliyetinin devam etmesi ilişkin.. 16. “Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinde yerel öğretim elemanlarının haklarına ilişkin.. 17. KTMÜ Rektörü Kırgız olması gerekliliği hakkında.... 18. Üniversiteye verilen 85 hektar alanın çok fazla olmasına hakkında... 19. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi’nin rektörü Kırgız vatandaşı olması... 20. Manas üniversitesinin önceki anlaşmasında alanı ve yöneticiliği hakkında... 21. Eğitim ve Bilim Bakanı Manas üniversitesine giriş sınavlarını başka üniversitelere göre neden ve hangi yasaya göre 10 gün erken yapmasına izin veriyor?

	<ol style="list-style-type: none"> 22. Manas Üniversitesinin kuruluşundan beri Türkiye 363 milyon dolar, Kırgızistan ise 1.8 milyon dolar yatırım yapmıştır. 23. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi yıllık bütçesi hakkında... 24. Rektörün atanması hakkında... 25. Üniversite çalışanlarının hak ve görevleri hakkında... 26. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi ile ilgili anlaşma hakkında... 27. KTMÜ'nin faaliyetinin devam etmesine dair 26 Nisan 2011'de Ankara'da imzalanan anlaşmanın uzatılmasını konuştular. 28. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Faaliyetinin Devam Etmesine Dair Anlaşma hakkında.. 29. Kırgızistan Başkanı Almazbek Atambayev/KTMÜ faaliyetinin devam etmesi ile ilgili Kırgızistan ile Türkiye hükümetleri arasındaki anlaşmanın uzatılmasına dair yasayı imzaladı. 30. Kırgız Parlamentosu Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin faaliyetinin devam etmesiyle ilgili anlaşma uzatılmasını tartışmaya başladılar. 31. Dün parlamentoda Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin Rektörü Türk olacağına kararı görüşüldü. 32. Manas üniversitesinde yeni rektör yüzünden 20 Kırgız öğretim elemanı işten atıldı. 33. Manas üniversitesinin eski rektör vekili Sebahattin Balcı yasalara aykırı yöntemleri kullanarak rektör oldu. 34. Manas üniversitesinin Rektörünün Türk olması ile ilgili haber... 35. Türkiye'ye gittikten sonra Manas üniversitesinin anlaşması değişip Rektör Türk oldu. 36. Manas üniversitesinin merkezdeki bir binasını bir Kırgız vatandaşı yargı yardımıyla aldı. 37. Manas üniversitesi anlaşmasının uzatılması kabulü hakkında... 38. Manas Üniversitesi 3 Yıl İçerisinde 52 Milyon Dolardan Fazla Yatırım yaptı. 39. Milletvekilli Bodoş Mamirova Manas Üniversitesi Anlaşmasını Eleştirdi.. 40. Manas üniversitesi Rektörü Kırgız olmalıdır. 41. Manas Üniversitesinin faaliyetinin devam etmesi hakkında.... 42. Kırgızistan ve Türkiye hükümetleri tarafından imzalanan Manas Üniversitesinin faaliyetinin devam etmesi hakkında... 43. Üniversite bütçesinin karşılanması hususunda/ milletvekili Bodoş Mamirova 44. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinde bir sürü öğretim elemanı yasalara aykırı bir şekilde işten atıldı. 45. Manas Üniversitesinin yasalara uymadığı üzerine...
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gelecek Elimizde. Bilimin Büyüklüğü Onun Temizliğinde/Tanıtım/KTMÜ çalışanları röportaj 2. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi her yıl yüzlerce yüksek eğitilmiş uzmanları hazırlamaktadır. (röportaj) 3. Orta Asya'nın En Büyük Üniversitesine Dönüşmek.. (röportaj) 4. Prof. Dr. Sebahattin BALCI ile Manas Üniversitesi hakkında röportaj.. 5. Türk Dünyasının Aydınlik Geleceğine Hizmette Büyük İddia: KTMÜ

<p style="text-align: center;">KONU 3</p> <p style="text-align: center;">ÜNİVERSİTENİN TANITIMA YÖNELİK HABERLER</p>	<ol style="list-style-type: none"> 6. KTMÜ'nün 20. Yılı Kutlaması... 7. KTMÜ bu sene 20. Yıl dönemini kutladı. 8. Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi 20. yıl dönemini kutladı 9. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesine 20. yıl kutlaması... 10. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesine 20.yıl kutlaması... 11. Binlerce lise mezunu Manas üniversitesini kazanmak için yarışa girdi. 12. KTMÜ'de Eğitim Almak İsteyenlerin Sayısı Öncekiden Daha Fazladır. 13. 2013-14 Eğitim-Öğretim Yılı için öğrenci seçimleri 14. Öğrenci Seçimleri 15. Manas Üniversitesinde eğitim kalitesi hakkında... 16. Manas üniversitesinde 16 farklı ülkelerden gençler eğitim görmektedir. 17. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinde rüşvet yoktur. 18. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinde eğitim kurumlarında kullanılacak çağdaş bilgi teknoloji ve programlarını geliştirme işleri başladı. 19. KTMÜ Çevre Mühendisliği bölümü öğretim elemanı Prof. K.Kocobayev'in üniversiteye öğrenci seçimi sistemi hakkında makalesi.. 20. KTMÜ Çevre Mühendisliği bölümü öğretim elemanı prof. K.Kocobayev'in üniversiteye öğrenci seçimi sistemi hakkında makalesi. 21. Cakiyev konuşmasında Manas üniversitesinin öğrencilerinin başkalarından kendi eğitimi, bilgisi açısından farklı olduğunu vurguladı.
<p style="text-align: center;">KONU 4</p> <p style="text-align: center;">SOSYAL, SANATSAL, KÜLTÜREL VE SPORTİF FAALİYETLERİNE İLİŞKİN HABERLER</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bişkek'te Opera ve Bale Tiyatrosu'nda düzenlenen Geleneksel Bahar Şenliği hakkında... 2. Heydar Aliyev'in doğumunun 90.yıl kutlaması hakkında... 3. "Deha'ya Saygı" adlı Aytmatov Haftası hakkında... 4. C.Aytmatov'un 85.yıl dönümü hakkında... 5. Manas' destanının üç bölümü UNESCO Dünya kültürel miraslar listesine kayıt olduğu münasebetiyle kutlama etkinliği... 6. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nde 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençler ve Spor Bayramı 7. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde Dünya Sosyologlar Gününün 113. Yıldönümünü kutlandı. 8. Bugün Kırgızistan'ın ünlü devlet adamı, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi eski rektörü Karıbek Moldobayev ile vedalaşıyorlar..

	<ol style="list-style-type: none"> 9. Özbek eşyalarının sergisi düzenlendi.. 10. Tiyatro Bölümü 3. Sınıf öğrencileri yazar Şekspir'in "Aşkın çabası boşuna" adlı komedisini canlandırdılar. 11. Tacik Kültür Günü kutlama töreni.. 12. Tacik Günü töreni düzenlendi. 13. Türkiye Günleri/Gecesi kutlandı. 14. KTMÜ'de 97 Tacik vatandaşı eğitim görmekte, 38 Tacik vatandaşı mezun oldu. Bugün ise Tacik Günü coşku ile kutlanmakta.. 15. Nevruz Bayramı KTMÜ'de özel bir coşkuyla kutlandı.
<p style="text-align: center;">KONU 5 FESTİVAL, SERGİ VE AÇILIŞLARA İLİŞKİN HABERLER</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 17 Nisan'da Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinde Milli Kurut Festivali 2. Bişkek'te bugün 17 Nisan'da Milli Kurut Festivali gerçekleştirilmektedir 3. Bişkek'te İlk Kurut Festivali Düzenlendi. Festival Tarih ve Kültür yılı münasebetiyle yapıldı. 4. 17 Nisan'da Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinde Milli Kurut Festivali Düzenlenecektir 5. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinde KC Halk Kahramanı, Kırgız Halk Yazarı, Oyun yazarı Beksultan Cakiyev'in ilk kez Türkçe yayınlanan eserler koleksiyonu açılış töreni.. 6. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinde bir sürü elektronik kitap, sözlük ve Arkeoloji müzesinin açılışı gerçekleşti... 7. Kırgız film yönetmeni T.Okeev onuruna sergi düzenlendi. 8. C.Aytmatov'un 85.yıldönümü adına sergi... 9. KTMÜ'de Kitap sergisi... 10. C.Aytmatov'un 85.doğum yılı münasebetiyle sergi... 11. İstanbul şehrinde Türkiye Aşçılar Federasyonu (TAŞFED) ve Dünya Aşçılar Birliği (WACS)/ XIII. İstanbul Uluslararası Gastronomi Festivali'.. 12. Akdeniz üniversitesinde Uluslararası Tiyatro Festivali düzenlendi...
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Karıbek Moldobaev Manas Üniversitesi'nin Lokomotif" adlı makale/ Genel Sekreter olarak görev yapan Ayhan Sürek'in 2. Moldobaev'in Mirası" adlı makale Karıbek Moldobaev'in çocukluğu, bilim alanındaki çalışmaları, siyaset alanındaki işleri ve ödülleri hakkındaki bilgileri içermektedir. Makalenin yazarı Gazetecilik

<p style="text-align: center;">KONU 6</p> <p style="text-align: center;">PROF .DR. KARIBEK MOLDBAEB'E İLİŞKİN HABERLER</p>	<p>Bölümünün başkanı Dr. Bakıt Orunbekov</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Moldobaev'in Mirası” adlı makale Karibek Moldobaev'in çocukluğu, bilim alanındaki çalışmaları, siyaset alanındaki işleri ve ödülleri hakkındaki bilgileri içermektedir. Makalenin yazarı 4. Bişkek’te devlet adamı, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin kurucu rektörü Prof. Karibek Moldobaev'in şerefine yapılan anıt plakasının açılışı 5. Bişkek’te devlet adamı, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin kurucu rektörü Prof. Karibek Moldobaev'in şerefine yapılan anıt plakasının açılışı 6. Kırgızistan-Türkiye “Manas” Üniversitesi'nin Temelini Atan İnsan./Karibek Moldobaev'i Anma Faaliyetleri. 7. Kırgızistan-Türkiye “Manas” Üniversitesi'nin Temelini Atan İnsan.Karibek Moldobaev'i Anma Faaliyetleri. 8. Karibek Moldobaev'i anma törenleri düzenlendi 9. Karibek Moldobaev'i anma törenleri düzenlendi 10. Bugün Kırgızistan'ın ünlü devlet adamı, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi eski rektörü Karibay Moldobayev ile vedalaşıyorlar
<p style="text-align: center;">KONU 7</p> <p style="text-align: center;">YARIŞMA VE ÖDÜLLERE İLİŞKİN HABERLER</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi öğrenci ve mezunları birinciliği kazandı. 2. Rektörler Kulübü'ne Avrupa Bilimsel Üretim Komitesi ödülü.. 3. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Onurlu Doktoru ödül töreni.. 4. Yılın En İyi Gazetecisi – 2013” yarışması-- ödül töreni... 5. Turdakun Usubaliyev'e Onurlu Doktor unvanı verildi--ödül töreni.. 6. KTMÜ'nin Edebiyat Fakültesi'nin hocası Prof. Dr. Kubatbek Taabaldiev'i “Toplumsal Manas Akademisinin Akademik”i ünvanıyla ve Yabancı Diller Yüksek okulunun Müdürü Prof. Dr. Taalaybek Abdiev'i “Ayköl Manas” madalyasıyla ödüllendirdi.. 7. Bişkek’te üniversiteler arasında spor yarışmaları düzenlendi.. 8. KTMÜ’de “Turizmdeki III yeni fikirler – 2015” adlı öğrenci yarışması düzenlendi. 9. Kültür, Enformasyon ve Turizm Bakanlığı, Turizm Bölümü tarafından düzenlediği “Kyrgyz Tourism Awards – 2014” yarışma...

<p style="text-align: center;">KONU 8 KTMÜ MENSUPLARINA İLİŞKİN HABERLER</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bişkek’te Güvenlik görevlisini döven Türk vatandaşları Tutuklandı. 2. 4 Türk vatandaşı güvenlik görevlisini dövdüler. 3. Güvenlik Görevlisini döven Türk vatandaşları tutaklandı 4. KTMÜ öğrencileri tutuklandı 5. Kırgız polisi 4 Türk öğrenciyi tutukladı 6. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi öğrenci yurdunda 20 yaşındaki Türkiye vatandaşı intihar etti 7. Manas üniversitesi öğrenci yurdunda Türkiye’li öğrenci intihar etti. 8. Ruşvetsiz Manas üniversitesi, ya da üniversitenin Kırgız-Türk “kadrosu 9. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinde çalışan hocamız, Uluslararası Pedagoji ve Sosyal Bilimler Akademisi üyesi, Prof. Dr. Nurbübu Asipova 70 yaşındadır
<p style="text-align: center;">KONU 9 KIRGIZ DİLİNE YÖNELİK HABERLER</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kırgızca kitaplarını çıkartılması gerekliliği hakkında... 2. Dilimizin Geleceğine Umut Edebiliriz.. 3. Kırgız dilindeki matematik kitabı yayımlandı. 4. Kırgız dilindeki matematik kitabı yayımlandı. 5. KTMÜ’nin eğitim dili Kırgızca/ Bugün Kırgızistan’da Devlet dilini bilmek prestijli. 6. Kırgız dilin yabancı dil olarak öğretmek/ KTMÜ gün geçtikçe eğitim-öğretim faaliyetinde yeni başarılarla imza atmakta. 7. Yabancı Diller Yüksek Okulu tarafından düzenlenen “Türk Dilin Yabancı Dil Olarak Öğretme” kursları başlatıldı. 8. KTMÜ’nün eğitim dilinin Kırgızca ve Türkçe olması hakkında...
<p style="text-align: center;">KONU 10 CENGİZ AYTMAOV’A İLİŞKİN HABERLER</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. C.Aytmatov’un 85.yıldönümü kutlama.. 2. Cengiz Aytmatov ve onun Isikköl Forumu: Kùltürler Diyalogu ve Uygurlukların Yakınlaşması’ adlı uluslar arası forum... 3. C.Aytmatov’un 85.doğum yılı münasebetiyle sergi.. 4. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi İletişim Fakùltesi Sinema Salonunda Ulu yazar C.Aytmatov’un doğum günü münasebeti... 5. “Deha’ya Saygı” adlı Aytmatov Haftası Kutlaması.. 6. C.Aytmatov’un 85.yıldönümü münasebeti...

KONU 11 ULUSLARARASI İŞBİRLİKLERE YÖNELİK HABERLER	<ol style="list-style-type: none"> 1. Türkçe Konuşan Ülkelerin Parlamento Birliği ile Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi arasında işbirliğine dair anlaşma imzalandı 2. KTMÜ'nin "Avrupa Rektörler Klubü"ne üye olduğuna dair haber.. 3. Avrupa İş Derneği uluslararası ödülünü kazananların şerefine Avusturya başkenti Viyana'da düzenlenen etkinliğe katıldı.
KONU 12 TOPLUMA HİZMETE İLİŞKİN HABERLER	<ol style="list-style-type: none"> 1. KTMÜ 3 nolu Bişkek dış polikliniği odasının makine ve teçhizat tadilatını yaptı. 2. KTMÜ yönetimi huzur evine ziyarette bulundu. 3. KTMÜ yönetimi huzur evine ziyarette bulundu.
KONU 13 FİZİKİ VE TEKNOLOJİK ALTYAPI İLİŞKİN HABERLER	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesinin teknoloji araştırma merkezlerinin ve sosyal tesisler binalarının açılış töreni yapıldı. 2. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin Bazında Konfüçyüs Multimedya Dersliği Açıldı.
KONU 14 DİĞER HABERLERE İLİŞKİN	<ol style="list-style-type: none"> 1. KTMÜ Mütevelli Heyeti'nden Yakın Zamanda Tıp Fakültesinin ve Kliniğin Açılması 2. Manas üniversitesinden Tıp Fakültesinin açılışını 3. Manas Üniversitesinde üniversite bütçesine Polis Merkezi Açıldı